

27 OBSERVANT

THEOLOGISCHE FACULTEIT BEPLEIT

Het leven van de Heerlense Universiteit voor Theologie en Pastoraat hangt aan een zijden draadje nu de landelijke Verkenningcommissie godgeleerdheid heeft vastgesteld dat het met haar wetenschappelijke kwaliteit droevig gesteld is. Het voorstel aan minister Deetman luidt dan ook om van de UTP weer een HTP te maken, een hogere beroepsopleiding dus. De universitaire taken zouden naar de Nijmeegse theologische faculteit moeten worden afgestoten. Een officiële reactie van de UTP is nog niet te verkrijgen; alle katholieke theologische opleidingen hebben besloten een gezamenlijk standpunt te formuleren dat waarschijnlijk op 18 april naar buiten wordt gebracht.

Op instigatie van de verkenningcommissie zijn inmiddels besprekingen met de Rijksuniversiteit Limburg gevoerd om tot nadere samenwerking te komen. De RL ziet daartoe weinig mogelijkheden.

De voorzitter van de verkenningcommissie, prof. Smits, geeft de UTP echter weinig kans een werkelijk wetenschappelijke status te bereiken zonder dat zij vergaande betrekkingen met de RL aanknoopt. Smits denkt daarbij aan een theologische faculteit, waarbij een constructie gezocht moet worden die confessionele wetenschap binnen een rijksinstelling mogelijk moet maken. Dit ongeveer op analoge wijze als de Hervormde Kerk opleidingen binnen rijks-

universiteiten als die van Groningen en Utrecht kent. Binnen de UTP zelf wenst men wel "structurele samenwerking" met de RL, maar wordt tevens sterk gehecht aan de onafhankelijkheid van de instelling. Het idee van een echte faculteit binnen de Maastrichtse universiteit wordt daar naar het schijnt nog niet van harte omarmd.

Bij de RL lijkt vooralsnog de huiver voor wat beschouwd wordt als een kerkelijke instelling te overheersen. Alleen in het kader van cultuurwetenschappen, een terrein waarop de RL zich wil profileren, wordt samenwerking mogelijk geacht. (zie ook pagina 5)

Wammes Bos

Tragische promotie

De Rotterdamse hoogleraar prof. dr. H. Booijs is afgelopen zondag overleden aan een hartaanval, die hem vorige week vrijdag trof tijdens de promotie van dr. John Groenewegen in de aula van de Rijksuniversiteit Limburg. Professor Booijs was als hoogleraar micro-economie verbonden aan de Rotterdamse Erasmus Universiteit. Hij werd zestig jaar. De begrafenis is morgen.

De tragische gebeurtenis vond plaats direct na het einde van de verdediging van de promovendus, verbonden aan de vakgroep Economische Organisatievormen van de Erasmusuniversiteit. Professor Booijs -die deel uitmaakte van de promotiecommissie- leek in slaap te vallen en dreigde vervolgens te vallen. Hij werd opgevangen door professor Hans Maks, die hem op de grond legde. Een vriend van de promovendus -die onlangs een cursus reanimatie had gevolgd- verleende eerste hulp. Ook de rector en zijn vrouw waren even later ter plekke en zorgden ervoor dat de zaal werd ontuimd. De ambulance arriveerde na acht minuten en de ambulancebegeleiders pasten hartmassage toe. Toen professor Booijs naar het ziekenhuis werd overgebracht, leek zijn toestand stabiel. Daarom werd na beraad besloten de toespraak van promotor Albada en de promotie-receptie toch door te laten gaan. (E.N.)

men.
Van Kempen wil zich niet laten vastpinnen op een exact bedrag. Maar het verlies van Kluwer belooft 'flink wat tonnen', geeft hij toe.

De Nijmeegse emeritus-hoogleraar prof. mr. W.C.L. van der Grinten is voorzitter van het bestuur van de Grotiusstichting. Het Grotiusbestuur beraadt zich dezer dagen over een nieuwe opzet van de opleiding, zegt hij. 'De Grotius Academie verzorgt op het ogenblik een fulltime opleiding van een jaar. Daar blijkt onvoldoende belangstelling voor te bestaan. We willen het nu anders doen. We gaan ons richten op reeds in de praktijk werkzame juristen. Aan die groep willen we pakketten aanbieden van bepaalde cursussen, bijvoorbeeld een pakket ondernemings- en vennootschapsrecht of een pakket belastingrecht. Het idee is per 1 januari 1990 van start te gaan.' De vestigingsplaats van de Grotius Academie 'nieuwe stijl' staat nog niet vast. Het bestuur overweegt verschillende mogelijkheden, maar men wil met een beslissing wachten tot de resultaten van een nader marktonderzoek naar de levensvatbaarheid van de nieuwe formule bekend zijn. Het bureau Beroepsopleidingen van de Katholieke Universiteit Nijmegen is ingeschakeld bij het marktonderzoek. Daarmee is echter niets gezegd over de plaats waar straks de cursussen worden gegeven, benadrukt Van der Grinten. 'In eerste instantie bekijken we in welke streek de meeste belangstelling voor de cursussen bestaat'.

Lennart Kik/Univiers

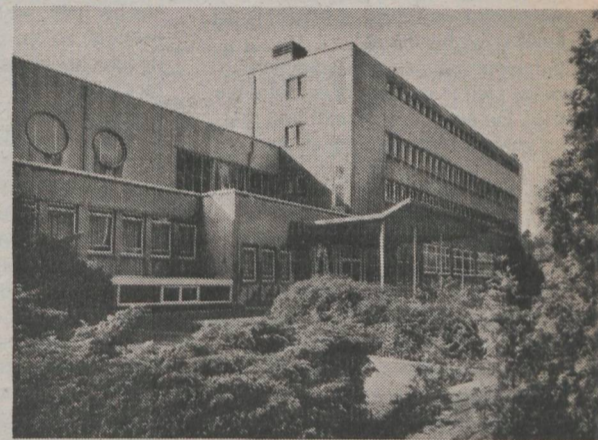
Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Negende jaargang, nummer 27, 12 april 1989

Inhoud

Pagina 5

UTP

Heerlen kent twee universiteiten. De Open Universiteit, en de Universiteit voor Theologie en Pastoraat. Maar hoelang de laatste deze titel nog mag blijven voeren is de vraag, nu de verkenningcommissie godgeleerdheid heeft gesuggereerd om van de UTP maar een HBO te maken. De wetenschappelijke kwaliteit zou ver beneden de maat zijn. Redding schuilt wellicht in een nauwere relatie met de RL, maar die voelt daar niet veel voor. Heerlen wacht een benauwde toekomst, want met de godsdienst is het ook al niet best gesteld, constateert UTP-rector Blijlevens.

Pagina 7

Darwin en Pavlov

Harald Merkelbach promoveerde vorige week als eerste AIO-doctor ter wereld. Om die historische gebeurtenis een extra-cachet te geven bracht hij tweegrote namen met elkaar in verband: Darwin en Pavlov. Tot zijn spijt moest hij concluderen dat de twee heren weinig met elkaar te maken hebben.

Pagina 8

Blij

Onlangs werd ir. P. van der Schans herkozen als voorzitter van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten. Nu is hij alweer blij, omdat hij eindelijk gehoor heeft gevonden bij minister Deetman. Diens plannen voor een nieuw bekostigingssysteem in het hoger onderwijs verheugen hem uitermate.

Pagina 9

Flauwe kul-wetenschap

Een van de grootste bedreigingen voor de wetenschap is de pseudo-wetenschap, vertelde vorige week de hoofdredacteur van een van de meest serieuze wetenschappelijke bladen, John Maddox van Nature. Dat bracht ons op het idee om een prachtig voorbeeld van een pseudo-wetenschappelijk artikel, geschreven door Georges Perec, te bewerken.

GROTIUS-ACADEMIE GAAT DICHT

De fulltime opleiding van de Grotius Academie is geen lang leven meer beschoren. Uitgeverij Kluwer, die de organisatie van de onderwijsinstelling verzorgt, heeft weinig vertrouwen in de levensvatbaarheid van de formule en wil zich terugtrekken als sponsor. In overleg met het bestuur van de Grotiusstichting is besloten de opleiding in zijn huidige vorm per 1 oktober te beëindigen. Het Grotiusbestuur beraadt zich op dit moment over een nieuwe, parttime opzet voor de juridische top-opleiding.

De Grotius Academie is een particuliere stichting die enkele jaren geleden het initiatief nam tot een eenjarige juridische vervolgoopleiding. De Academie is gevestigd in het World Trade Center in Amsterdam, waar in januari 1987 de eerste cursus van start ging. De capaciteit van de particuliere academie is van meet af aan beperkt gehouden. In totaal kunnen er maximaal 35 jonge juristen terecht, die voor een cursus van een jaar een bedrag van 25 000 gulden op tafel moeten leggen. Voor dat bedrag ontvangt de student sterk op de beroepspraktijk afgestemd onderwijs, onderverdeeld in een zestal rechtsgebieden. Daarnaast maakt een- bij voorkeur in het buitenland doorgebrachte stage deel uit van het cursusprogramma.

De Grotius Academie had minimaal 20 cursisten moeten trekken om break-even te draaien, aldus mr. C.H. van Kempen, hoofd van de divisie rechtswetenschappen van uitgeverij Kluwer. 'Dat aantal is bij lange na niet gehaald,' zegt hij. 'In januari 1988 hadden we

13 cursisten in de klas, afgelopen najaar hadden we uitzicht op zes cursisten per 1 januari 1989.'

Het afgelopen jaar is de ontwikkeling bijzonder teleurstellend geweest: de extra inspanning van Kluwer om meer cursisten in de klas te krijgen mocht in het geheel niet baten. 'We hebben te weinig vertrouwen in de groei van het aantal cursisten in de huidige formule,' concludeert Van Kempen. 'De Grotius Academie richt zich op pas afgestudeerde juristen, op mensen die veelal nog geen enkele werkervaring hebben. Wij moeten vaststellen dat deze formule helaas in Nederland niet aanslaat.'

Bij aanvang rekende de Grotius Academie op een forse aanloopsubsidie van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Het niet doorgaan van deze subsidie leidde tot een aanzienlijk tekort op de begroting, zodat Kluwer moest bijspringen. Van Kempen: 'Kluwer heeft een managementcontract met de Grotiusstichting. Onderdeel daarvan is dat wij het financiële risico in de aanloopperiode voor onze rekening zouden ne-

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één kantje A4 hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen

Studieverenigingen en faculteitsraden

Binnenkort worden weer verkiezingen gehouden voor de verschillende faculteitsraden en de universiteitsraad. Op dit moment zijn de bestaande lijsten naargeestig op zoek naar kandidaten, worden nieuwe lijsten opgericht en verdwijnen oude. Een opmerkelijk verschijnsel hierbij is dat steeds meer facultaire studieverenigingen zich geroepen voelen zich te mengen in de politieke strijd. Op het eerste gezicht lijkt dit een gewone ontwikkeling en men zou zich zelfs kunnen afvragen waarom de studieverenigingen niet veel eerder tot dit inzicht zijn gekomen. Deze verenigingen vertegenwoordigen immers (groepen van) studenten wiens belangen ook binnen de facultaire en universitaire politiek verdedigd dienen te worden. Bij nadere beschouwing echter blijken hier toch nog wel wat haken en ogen aan te zitten. Centraal hierbij staat dat studieverenigingen (m.u.v. RECHTstreeks) geen politieke verenigingen zijn, wat onder meer blijkt uit het ontbreken van een politiek programma bij deze verenigingen. De verschillende verenigingen claimen merkwaardigerwijs zelfs zich ondanks het raadswerk niet met politiek bezig te houden, danwel niet bezig te willen houden. Dit betekent ondermeer dat zij geen coherente politieke stellingname in kunnen nemen, of anders gezegd, dat zij geen beeld hebben in welke richting een faculteit of de universiteit zich moet bewegen. Stellingnames ten aanzien van punten op de politieke agenda worden dan ook altijd op een ad-hoc basis ingenomen, als ze al ingenomen worden. Om deze discussie te vermijden werpen studieverenigingen het vaak op de boeg van belangenbehartiging van studenten. Hierbij wordt echter vergeten dat ook de vraag wát de belangen van studenten zijn vaak een politieke is. Zo is bijvoorbeeld het antwoord op de vraag of de bouw van een sporthal voor studenten in het belang is van studenten afhankelijk van de politieke stellingname ten aanzien van het belang van integratie van studenten en plaatselijke bevolking. Fundamenteel hierbij is echter dat raadswerk niet in eerste instantie bestaat uit belangenbehartiging maar uit beleidsbepaling van de faculteit of universiteit. Belangenbehartiging, wat het ook moge zijn, speelt hierin zeker geen allesoverheersende rol. De huidige structuur en functie van studieverenigingen aan de RL leent zich niet voor politieke activiteiten. Het is maar de vraag of de leden van deze verenigingen, overwegend waarschijnlijk lid vanwege de inhoudelijk op de studie gerichte activiteiten, wel op één politieke lijn onder te brengen zijn. Studieverenigingen zouden zich dan ook goed moeten bezinnen of ze wel politieke verenigingen willen worden en als ze dat wel willen, zich een duidelijk beeld gaan vormen over wat hun politieke stellingnames zijn. Als zij hiertoe niet bereid of in staat zijn, zouden zij zich moeten onthouden van politieke activiteiten.

Roland Bal
Edith Dekker

Beste Veenendaal,

Met verbazing heb ik kennis genomen van je droom, beschreven in Observant 26. Dit gold niet zozeer de bizarre inhoud, op dit gebied zijn we sinds Freud wel wat gewend. Zelf het voorkomen van een knipogende Marius Bassie hierin bevreemde mij slechts licht, we hebben allemaal tenslotte zo onze fantasieën. Behalve de terechte kritiek waarvan je blijkbaar niet wakker ligt, trof mij ook de enigszins cryptische zinsnede "Dat studenten met mooie verhalen over een brede opleiding, zoals de nog steeds niet door het NIP erkende GGK, naar Maastricht worden gelokt?" Wat ik uit deze ongetwijfeld door droomverdichting en -verschuiving misvormde zin opmaak is dat je door de faculteit naar de RL gelokt bent met de belofte dat je na je studie GGK Het Beloofde Land in de vorm van een lidmaatschap van het NIP zou wachen. Dit nu lijkt me curieus. In de eerste plaats omdat een lidmaatschap van deze vereniging voor psychologen waarvan er ongeveer 2000 werkloos zijn me geenszins het walhalla toelijkt. In de tweede plaats omdat de studierichting GGK natuurlijk niet opleidt tot psycholoog, maar tot deskundige op het gebied van de Geestelijke Gezondheid. Als het in de bedoeling had gelegen studenten op te leiden tot deskundige op het gebied van het menselijk gedrag i.p.v. de menselijke gezondheid, had hier een faculteit psychologie bestaan en geen faculteit gezondheidswetenschappen. Verder zij nog vermeld dat het NIP een belangenbehartigings-organisatie is die tot doel heeft de belangen van psychologen te behartigen, per definitie behoudend is en niet staat te springen om potentiële concurrenten in zich op te nemen. Mocht je in de toekomst nog eens naar dromen over knipogende kinderlokkers, aarzel dan niet maar wend je tot een Jungeriaan of word lid van NSEM.

Peter Paul Mersch

paartjes

Twee avontuurlijke meiden zoeken lichtgewicht 2-persoons trekkerstentje. Wie weet of heeft er één? Bel Miranda: 630580 of Tanja: 04927-63036

Wie wil af en toe op onze baby passen? Bel (043)634487

Nieuwe sony-boxen, 3-weg systeem, 100 watt, f 350,- p.p. Tel. 04490-75790 (ma + di na 18.00 uur)

Bert en Val, allebei F4, B9 en I6. En jullie hebben een kans gemist. Henri.

Te huur per 1 juli a.s. appartement, 2 slpk, badk. woonk., keuken 20 m2, garage, tuin. Veldwezelt (B), Huur ong. f 611,- all in. Tel. na 17.30 uur, 045-244530

T.k.a.: 2-zits modern leren bankje (leverkleurig). Prijs n.o.t.k. J. Habets, tel. 888703 (9.00-16.30 uur) of 630739 (na 19.00 uur)

Te koop tape-koffers f 145,00 p.st. Te bevr. tst 522 BMC

Wielertimclub DIATO (géén caféclub, aangesloten bij KNWU) zoekt Wielertimmers. Er is een groep voor de geofende trimmer en een groep voor de minder geofende, oudere trimmer. Iets voor u. Bel dan voor meer inlichtingen: 043-644026

De Oppas en Thuisulpcentrale zoekt mensen die in een gezin met een gehandicapt kind thuis (oppas)hulp willen verlenen. Ook de spellenmiddag kan nieuwe vrijwilligers gebruiken (een keer p.m. op za. mid.). Informatie: Nelleke Bosman, 043-479472/Leny Etmans, 043-474186 (na 18.00 uur)

Te koop aangeboden: Miniwash, merk Nova grote wastrommel. Prijs f 50,- Tel. 043-256162

Wie heeft er een draagbare kleuren TV te koop! Bel Susan 631405

Te huur gevraagd: app. tot f 650,- in centrum. Tel. 255529, Bart

GVO, GGK of gewoon geïnteresseerd? GVO-initiatief organiseert een lezing over Preventieve Geestelijke Gezondheidszorg. 20 april, 19.30 uur, d'n Ingel. Gratis toegang.

Kamer te huur voor de periode van 25 t/m 30 juli 1989. Huurprijs f 275,- Bel: 043-219004, Frank Wolfhagen

Kamer te huur voor de periode 3 mei t/m 21 juli. Huurprijs f 270,- Bel: 043-219004, Frank Jungbauer.

Te koop: halfautomanische fotocamera Mamiya 135 met flitser f 100,-; elec. typemach. Olietti praxis 30 f 375,-; Diverse medische boeken: current therapy (Conn), Surgical diagnosis and Treatment (Dunphy), Sesam atlas dl. 1 en 3, pathological basis of disease (Robbins), KNO (Gerlings), Fysiologie (Bernards en Bouman), Functionele anatomie (Huson)

Voor verhuizen en personeelsvervoer; neem een busje van STICHTING BUBU, f 45,- resp. f 50,- per dag, f 0,30 per km., waarvan eerste 100 km vrij. (prijzen excl. BTW en brandstof). Tel: 256162/211048

Tekenen en schilderen in de natuur. Culturele teken/schilderreizen naar prachtige natuur/cultuurgebieden. Wij gaan naar Kreta, Ierland, Toscana en Turkije. inl. Atelier Fransez Witte, Stichting rekreatief, Volderstraat 55, 6231 LB, Meerssen, tel. 043-643435

Voor kleine en grote kamerverhuizingen bellen naar: 04950-24354. Kosten f 62,50 in Maastricht of omgeving.

"De Elset", een gezellige boerderij, rustig gelegen groepsaccommodatie, uitstekend geschikt voor studiedagen, conferenties, weekends (20 km van Maastricht). H. Ronken, Elzeterweg 6, 6281 NN, Mechelen, tel. 04455-1363

2 persoons matras 2.00m x 1.40 m. Z.g.a.n. f 75.00. Tel. 043-436756 (alleen tussen 18.00 en 19.00 uur).

Slaat heftig in; C9-E4-I7 raak. Bert; G6, G9, I9; Henri; E6, G6, I9

Sirtakidansen? Groep 36, 37, Blok 1.1, 1.2. Grieks eten op woensdag 28 april. Hongerig? Bel dan voor 15 april Manon H. 043-625039.

Te koop: 1-persoons bed met matras f 100,-, heren sportfiets f 75,-; 4 stoelen met uittrektafel, 2 fauteuils. Te bevragen Van Kan, Longinistr. 82 M'tricht, 621234

A85047 (v) en A85268 (v) zoeken met ingang van 1 mnd. geleden woonruimte voor 2 of 3 personen; p.p. max. f 350,- Tel. 862104

Studente (21 j.) zoekt met spoed een kamer in studentenhuus in/nabij centrum. tel. 04750-30424 (Astrid)

Kamerruil A'dam-M'tricht. Aangeboden: kamer 18 m2; f 230,00 per zomer. Bel Mark: 622380

Wiens kamer kan ik -1e jrs. RHOV-studente- vanaf het nieuwe schooljaar overnemen? Liefst in centrum en min. ong. 3.5m. x 3.5 m. Tel. 043-255817

Met spoed niet te kleine woonruimte gezocht (liefst gemeubileerd, maar hoeft niet) in Maastricht t/m augustus '89. Een etentje kan ermee verdiend worden. Bel overdag: 045-436436 en vraag naar Jip van der Valk.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van Ijsteron

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyne de Leeuw

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldee Offset Heerlen

Paartjes
Paartjes schriftelijk inleveren bij de redactie, maximaal 25 woorden. Niet commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en personeelsleden. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 7,50. Paartjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden kosten f 25,00.

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting. Telefoon: (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Unifers (Tilburg), Delta (Delft), KU-Nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen.

SAUNA FITNESS AEROBIC ZONNEKUUR

Geleverd door Brozon: 04407-1554

Studenten-korting 20%
f 66,- — f 13,50 = f 53.20
Onbeperkt sporten

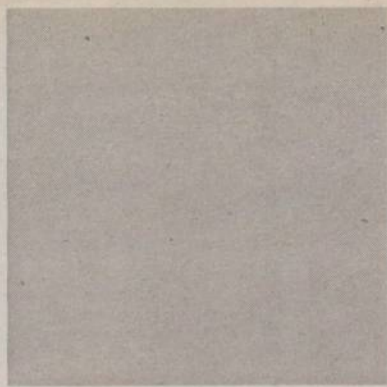
Pasfoto meebrengen

Openingstijden: maandag tot vrijdag van 8.30-23.00 uur
zaterdag en zondag van 9.00-16.00 uur

Folder op aanvraag

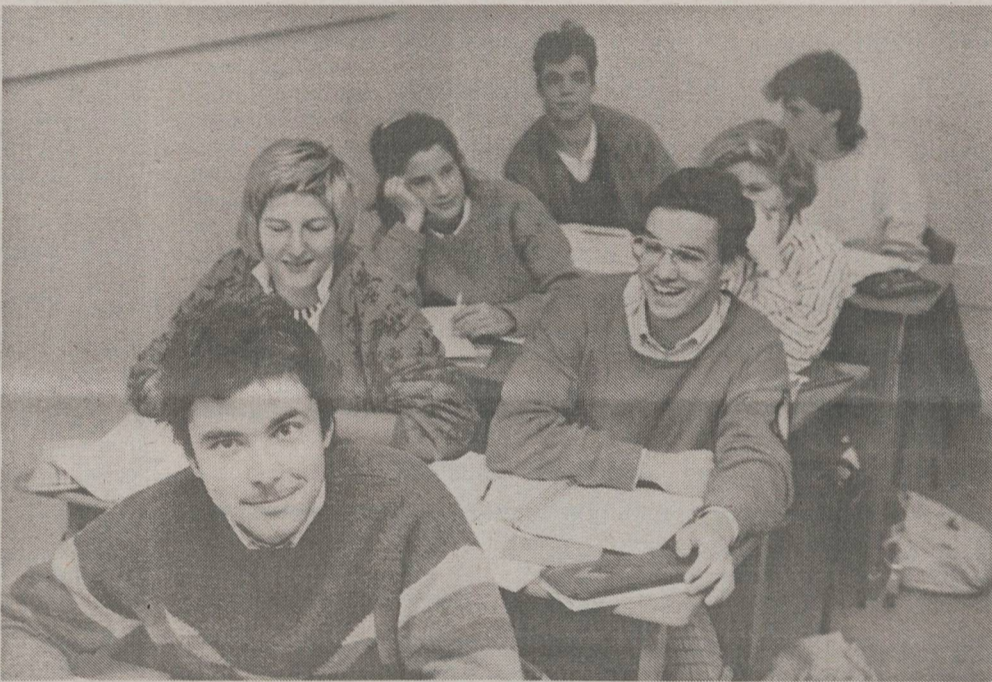
Interfit
Humcoven 9, 6235 NE Meerssen - Tel. 043-648080

Beroepsperspectief weegt zelden mee bij keuze voor rechtenstudie

WIE RECHTEN WIL STUDEREN MOET KUNNEN SCHRIJVEN EN ARGUMENTEREN

Middelbare scholieren hebben een tamelijk 'stoffig' beeld van de rechtenstudie. Bij veel leerlingen leeft nog steeds de opvatting dat het daarbij gaat om 'wetten uit je hoofd leren'. Tot die bevinding komt prof. mr. Nico Roos (vakgroep Metajuridica), op grond van een onderzoek naar de aansluiting tussen het Voortgezet Wetenschappelijk Onderwijs (VWO) en de rechtenstudie.

Middelbare scholieren denken dat voor een rechtenstudie minder intelligentie vereist is dan voor andere studies (foto Franco Gori)

Roos presenteerde zijn onderzoek onlangs aan een gezelschap van VWO-studieadviseurs, in Utrecht verzameld tijdens de viering van het honderdjarig jubileum van uitgeverij Kluwer. Hij baseert zijn conclusies op de resultaten van een enquête onder 350 leerlingen, afkomstig van vijf Zuidlimburgse scholen en een 'controle'-school, het Rijnlands lyceum te Oestgeest.

Roos heeft de scholieren onder meer dertien vragen voorgelegd om hun kennis van het recht te toetsen. De score bleek uitzonderlijk laag: vierdeklassers haalden slechts een half punt, zesdeklassers anderhalf punt. Dankzij de lessen Staatsinrichting wist die laatste groep iets meer over regering en parlement. Scholieren met belangstelling voor een rechtenstudie deden het iets beter dan de gemiddelde VWO'er.

Tijdens de bijeenkomst in Utrecht herhaalde Roos zijn korte toets. Hij vroeg de aanwezige docenten en decanen de vragenlijst eveneens in te vullen. Zij scoorden veel hoger dan hun leerlingen, maar haalden met 4.68 punten toch net geen voldoende. Meer aandacht voor recht in het VWO-bijvoorbeeld in het kader van het vak maatschappijleer- acht Roos wenselijk. Hij denkt daarbij vooral aan onderwerpen als 'de rechtspositie van jongeren', die aansluiten bij de leefwereld van scholieren.

D'66 Ruim de helft (56%) van de door Roos geënquêteerde scholieren heeft geen belangstelling voor een rechtenstudie. Bijna een kwart (21%) heeft die richting

weliswaar overwogen, maar uiteindelijk voor iets anders gekozen. Van de resterende groep scholieren gaat zeven procent zeker rechten studeren, de rest twijfelt nog. Roos heeft een profielschets van de potentiële rechtenstudent samengesteld. Het gaat om iets meer meisjes dan jongens. Hun eindexamenpakket bevat relatief veel alfa-vakken. Hun gemiddelde rapportcijfers lijken wat lager dan gemiddeld, hun politieke voorkeur ligt rechts van D'66 (slechts vijftien procent van de ondervraagden toont een voorkeur voor de PvdA of andere linkse partijen). VWO'ers uit grotere plaatsen tonen een relatief grote interesse voor de rechtenstudie, waarschijnlijk omdat ze in hun omgeving wat vaker juristen ontmoeten. De toekomstige rechtenstudent vindt het verder belangrijk een studie te kiezen die veel beroepsmogelijkheden openlaat en die uitzicht geeft op een goed betalend beroep. Concrete beroepsperspectieven zijn zelden een motief voor de keuze van de rechtenstudie.

De scholieren die geen belangstelling voor de rechtenstudie tonen, hebben daarvan ook een tamelijk negatief beeld. De rechtenstudie lijkt hen saai en weinig interessant, een kwestie van wetten uit het hoofd leren. De gemiddelde VWO'er meent bovendien dat de rechtenstudie minder intelligentie vereist dan menige andere studie en acht de kans op het vinden van een goedbetaalde baan na andere studies dan rechten iets hoger.

Moderne talen Roos pleitte in Utrecht voor de verbetering van de studievoorziening over zowel

de rechtenstudie als het juridische vak. Slechts de helft van de in de rechtenstudie geïnteresseerden blijkt hierover speciaal te zijn voorgelicht. Scholieren zouden -aldus Roos- ervan doordrongen moeten worden dat enig plezier in het analyseren van teksten, schrijven en argumenteren een bijna noodzakelijke voorwaarde is voor een succesvolle rechtenstudie en loopbaan als jurist. Ze moeten bovendien gewezen worden op het feit dat rechten studeren meer omvat dan het uit je hoofd leren van wetten. Het gaat er volgens hem veel meer om dat de aankomende jurist de weg leert vinden in wet en rechtspraak en zich "typisch juridische denkwijzen" eigen maakt.

Er bestaat onder scholieren enige misvatting over de VWO-vakken die nuttig zijn voor een juridische opleiding. Het belang van de drie moderne talen -Frans, Duits en Engels- wordt te weinig onderkend.

Verbale vaardigheid en psychologisch inzicht tenslotte worden door de scholieren gezien als de belangrijkste kwaliteiten van een jurist. Volgens Roos wordt deze opvatting sterk bepaald door Amerikaanse, gedramatiseerde televisieseries als LA-Law.

Emely Nobis

BETER TEN HALVE...

Niet iedere student is in de wieg gelegd om een sprankelend, inspirerend, plichtsgetrouw en tutorvriendelijk lid van een onderwijsgroep te worden. Maar als je toch eenmaal in Maastricht geplaatst bent moet zelf de meest solitaire Einzelgänger, die zich eigenlijk pas lekker voelt na twee uur collegediktaat pennen, zich maar in zijn of haar lot schikken en er het beste van zien te maken. En dat houdt minimaal in dat je aanwezig moet zijn bij de onderwijsgroeps-bijeenkomsten.

Nu weet ik ook wel dat er vele factoren zijn die het goede voornemen deel te nemen aan een onderwijsgroeps-bijeenkomst kunnen frustreren. Het kan die ochtend regenen, of de zon schijnt juist zo lekker, of je vriend hoeft nog niet op dus waarom jij wel, of je mag je groepsgenoten niet, of de tutor is onuitstaanbaar. Hoewel deze factoren - of nog andere, dat doet er niet toe - ongetwijfeld vanaf de prille start van de RL de goede voornemens van studenten hebben gedwarsboemd heeft de Faculteit der Geneeskunde het lang zonder verplichte deelname aan onderwijsgroepen kunnen stellen. Dat er op een gegeven moment toch een regeling is ingevoerd die de student verplichtte minimaal 80 procent van die bijeenkomsten in een blok bij te wonen was primair om een sporadisch voorkomend excus te bestrijden. Er bleken namelijk enkele studenten te zijn die meenden in Maastricht de Thuisbank onder de Medische Faculteiten te hebben gevonden. Daar behoefde men immers slechts vier maal per jaar aanwezig te zijn om een examen af te leggen en een keer voor een voortgangstoets, zodat men daarnaast bij voorbeeld een volledige betrekking kon hebben. Omdat de Faculteit datgene wat zich in de onderwijsgroepen afspeelt niet als bezigheidstherapie maar als onderdeel van het leerproces ziet besloot ze deelname daaraan tot op zekere hoogte verplicht te stellen.

Toen de studenten zich eerverleden jaar in toenemende mate tegen die 80 procent regel verzetten vonden ze bij menigeen, en ook bij mij, een gewillig oor. Voelden velen zich niet terecht betutteld omdat er ooit een regeltje bedacht was om ongewenst studiegedrag van enkelen uit te bannen? Hadden studenten geen gelijk als ze wezen op de ongelijke criteria die tutoren onderling hanteerden om iemands afwezigheid al dan niet als gepermitterd te classificeren? En wat waren eigenlijk de sancties als men minder dan 80 procent van de onderwijsgroeps-bijeenkomsten in een blok had bijgewoond?

Om een lange discussie kort weer te geven: de 80 procent regel werd afgeschaft en de student kreeg weer in hoge mate zelf de verantwoordelijkheid voor zijn of haar aanwezigheid in de onderwijsgroeps-bijeenkomsten. Nu, zo'n anderhalf jaar later, dringen echter tot in de bestuurlijke organen van de Faculteit signalen door dat in evenredigheid met het klimmen der studie jaren het absentieïsme in de onderwijsgroepen toeneemt. Zeker, er zal nog objectief moeten worden onderzocht of de sombere geruchten wel representatief zijn, maar mijn voorheen gewillig oor waait al met de wind mee. De staf heeft namelijk geen primair belang bij het verplicht stellen van onderwijsgroepen, dus als daarom impliciet weer gevraagd wordt moet er een substantieel probleem zijn met betrekking tot de aanwezigheid van studenten tijdens die bijeenkomsten. De 80 procent regel, of hopelijk een verbeterde versie daarvan, moet dan maar weer worden ingesteld.

Blijft natuurlijk de vraag wat er veranderd is waardoor we niet "terug" konden naar de situatie van tien jaar geleden. Het curriculum is voor tweede- en hogerejaars nog vergelijkbaar met dat van toen, dus dat kan de oorzaak niet zijn. Is de motivatie van studenten voor hun studie dan kleiner geworden, of is hun mentaliteit anders dan toen? Zijn onze tutoren minder geïnspireerd? Is er nu zoveel meer buiten de onderwijsgroepen gepland dat die bijeenkomsten zelf in de knel komen?

Een subcommissie van de Studierichtingscommissie zoekt al enkele maanden naar antwoorden op dergelijke vragen. Het is zeker van groot belang om te proberen die antwoorden te krijgen, maar de huidige onrust bij de staf over de presentiegraad in de onderwijsgroepen laat geen tijd voor een brede academische analyse en discussie. Er lijkt voor de Faculteit der Geneeskunde op dit punt geen andere mogelijkheid dan opnieuw op haar schreden terug te keren.

Gerard Majoor.

Samengesteld door Bart Brouwers

Koud

Heel de wereld staat op z'n kop na de bekendmaking van een geslaagde proef met koude kernfusie. Een hoop koude drukte? Of zijn we nu echt op de goede weg naar de oplossing van het energieprobleem, daarbij in een klap een deel van het milieuvraagstuk meepikkend? De Nederlandse universiteiten zijn vooralsnog niet laaiend enthousiast. Toch is er sprake van enige 'fusie-koorts', zeker in het Kernfysisch Versnellings Instituut (KVI) van de Rijksuniversiteit Groningen. Daar zijn reeds pogingen in het werk gesteld om de proeven van Pons en Fleischmann - een week later herhaald door de Amerikaanse hoogleraar Steven Jones - uit te breiden. Het simpele beertje met zwaar water is in Groningen vervangen door een elektrode in een buis met deuteriumgas. Successen zijn nog niet gemeld. Ook aan de Vrije Universiteit in Amsterdam is inderhaast een proefopstelling gemaakt, die het laboratorium van Pons en Fleischmann moet nabootsen. Veel stelt dat allemaal niet voor, want alle instrumenten samen nemen nauwelijks een tafel in beslag. Het heeft veel weg van een scheikundes op de middelbare school. Met dat verschil, dat nu zelfs voor de meester de uitslag onzeker is. Maar de proeven gaan voorlopig door, want een oude wijsheid zegt, dat iets pas dan geen kans van slagen meer heeft, wanneer is aange-toond dat het onmogelijk is. En dat laatste is vrijwel onmogelijk. (U-Krant, Ad Valvas)

Honger

De studenten zijn actiemoe, zoveel is wel duidelijk. Die wetenschap bracht een select groepje Tilburgse studenten tot de conclusie, dat van massale betogingen wel niets meer terecht zou komen en dat men dus om toch zijn ongenoegen over Deetman kenbaar te maken, andere wegen moest bewandelen. De oplossing werd trouwens vrij snel gevonden: een hongerstaking. Daar zijn tenslotte maar weinig mensen voor nodig en het publicitaire effect is relatief groot. Acht studenten verklaarden zich bereid voor deze wel heel ongebruikelijke actie in studieland. Maar toen puntje bij paaltje kwam, haakten er alsnog twee af (ze werden het laatst gesignaleerd bij de frites-tent op de hoek), met als gevolg dat ook deze actie werd afgeblazen. De harde kern vond zes studenten te weinig om een degelijk protest te laten horen. Die harde kern concentreert zich rond een theologiëstudent, die inmiddels hevig teleurgesteld is in zijn mede-studenten. "Er wordt wel kritiek geleverd, maar meer dan praten en de straat opgaan wordt niet gedaan." Hij probeert nu mensen buiten Tilburg te ronselen, waardoor de hongerstaking alsnog kan doorgaan. (Univers)

Tututuut

Het Universiteitsblad Twente heeft een lezersonderzoek uitgevoerd en daaruit is gebleken, dat de universiteitsbevolking

in meerderheid positief is over de vorm en de inhoud van het blad. Op verschillende plaatsen in de laatste uitgave wordt dat die lezer dan ook flink onder de neus gewreven. Over de naam van het blad (het neutrale maar alleszeggende 'Universiteitsblad Twente') liepen de meningen echter fors uiteen. Maar misschien kwam dat ook een beetje door het grote scala mogelijke antwoorden. De meesten (32%) vinden het geen goede maar ook geen slechte naam (over nivellering gesproken), een kwart vindt hem goed, 23% slecht en 17% zeer slecht. Drie procent tenslotte denkt dat er geen betere naam mogelijk is: zeer goed. Ruim honderd ondervraagden lieten hun fantasie de vrije loop in het bedenken van een nieuwe naam voor het blad van de Technische Universiteit Twente (TUT). Velen maakten gebruik van die lettercombinatie. De leuksten: Tututuut, UTopist, TUTti Frutti en Uw Theeblad. (U-blad Twente)

Eurostep

Universitaire televisie op nationaal niveau mag dan jammerlijk zijn mislukt, internationaal onderneemt men nu een nieuwe poging. Driehonderd universiteiten uit twintig landen doen mee aan het project 'Eurostep': educatieve programma's die via de satelliet over de hele wereld de huiskamers binnen moeten komen. Met een schotelantenne, die gericht is op de satelliet Olympus kan vanaf oktober op die manier negen uur academische tv genuttigd worden. De Rijksuniversiteit Leiden is vooralsnog de enige Nederlandse deelnemer, met

150 uur zendtijd. De nadruk in de programmering ligt op de technische studies. (Quod Novum)

Sperma

De spermabank van het Academisch Ziekenhuis Leiden heeft het de laatste tijd drukker dan normaal. Veel Zweedse vrouwen komen op bezoek om zich met het zaad van een Nederlandse donor te laten insemineren. En dat gebeurt niet omdat het Nederlandse zaad kwalitatief zoveel beter zou zijn dan het zaad van Zweedse mannen, maar gewoon omdat er bij ons meer van is. In Zweden is het aanbod namelijk drastisch teruggelopen, nadat de regering besloten had de anonimiteit van de donors op te heffen. Weenigen blijken graag te boek te staan als spermadonor. Ook in Nederland is de discussie hierover gaande en volgende week al debatteert de Tweede Kamer erover. De uitkomst van de discussie is nog ongewis. CDA is voor opheffing van de anonimiteit, PvdA is tegen en de VVD twijfelt. De regering lijkt vóór anonimiteit. Het CDA beschouwt het als een inbreuk op de rechten van de mens, wanneer men niet mag (of kan) weten van wie men afstamt. Een drastische daling van het aantal donors is in dat verband voor het CDA niet relevant. Uitgangspunt is immers het belang van het kind, niet het recht van de volwassenen op kinderen. De PvdA voorziet bij opheffing van de anonimiteit problemen voor de donor: hij kan tegen zijn wil geconfronteerd worden met aanspraken van het kind. (Mare)

De meeste toprestaurants vinden klassieke lekkernijen te gewoon om op de kaart te zetten. Hun piepjonge koks kijken erop neer omdat zij originaliteit boven smaak stellen. Een menu als het volgende zult u daarom zelf moeten bereiden.

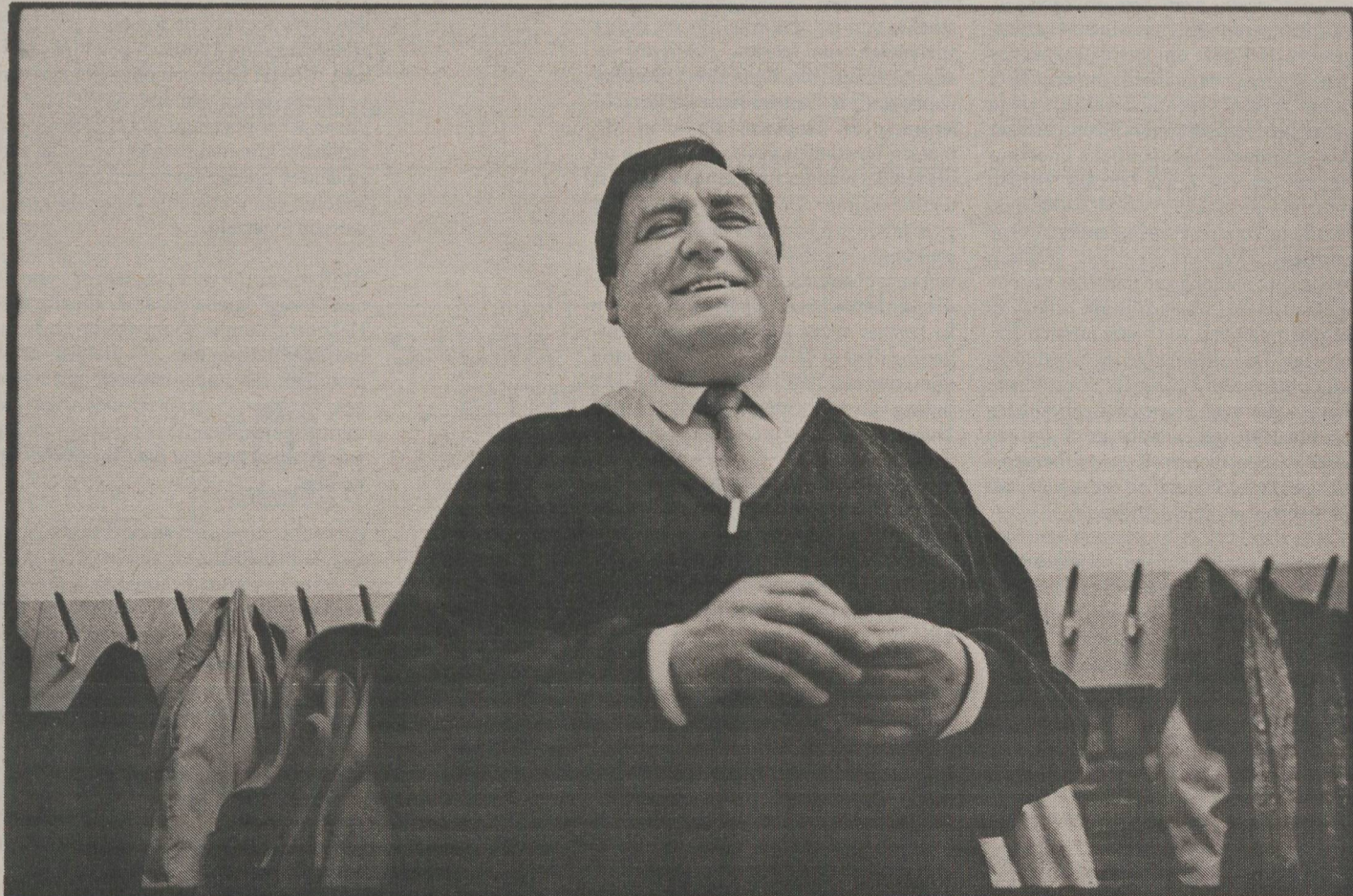
Vooraf gerookte zalm met komkommer en kaviaar. Snijd een komkommer in de lengte door, en verwijder de pitjes. Snijd er onder een hoek van 45 graden op de lengte-as halve maantjes uit van anderhalve centimeter breed. Pocheer die zeven minuten in halfzoete witte wijn waaraan u zout en veel verse dille hebt toegevoegd. Afgieten, laten afkoelen, en een paar uur in de koelkast zetten. Rangschik plakken gerookte zalm op een bord, en leg daar de komkommer bij, alsof u meloen met ham serveert. Verder gaat op ieder bord een flinke lepel kaviaar van steur of zalm en een lepel zure room (waar u eventueel kleingehakte dille doorheen roert). Versier met een takje dille, en serveer met toast van volkorenbrood met blinis, Russische boekweitpannekoekjes. Een Chablis is hierbij de aangewezen wijn.

In de open haard of op de barbecue kunt u goed kreeft grillen. Koop levende kreeften, en let erop dat ze ook levendig zijn. Breng in een grote pan water met zout aan de kook. Dompel daar één voor één de kreeften in, de kop eerst. Laat ieder beest er een minuut of twee inzitten; de dood is dan ruimschoots ingetreden, en het vlees is nog lang niet gekookt. Wanneer alle kreeften gedood zijn, snijd u ze met een groot en scherp mes in de lengte doormidden. Verwijder de ingewanden. Strijk met een kwastje gesmolten boter over het vlees en het pantser, en leg ze op grill of barbecue. Draai de kreeft regelmatig om, en begin na een minuut of tien te onderzoeken of hij gaar is. Kraak de scharen en serveer met gesmolten boter. Schenk er een witte Sancerre bij.

Maak een salade van ijsbergsla en roodlof. Snijd een krop ijsbergsla in de richting van de nerf in vieren, verwijder de harde stonk, en snipper de rest. Snijd struikjes roodlof in ringen en verwijder de harde kern. Wassen, drogen en de beide groentes mengen. Aanmaken met drie delen olijfolie op een deel sherry-azijn en wat zout. Geef er stokbrood bij.

Om het eenvoudig te houden, zou u de maaltijd kunnen besluiten met vers fruit en een glas champagne. Of serveer anders crêpes Suzette. Maak van bloem, melk, een ei en een klein snuffje zout een flensjesbeslag. Dat mag dus niet te dik zijn. Terwijl u dat laat rusten, borstelt u een paar sinaasappels onder de warme kraan heel goed schoon. Snijd (eventueel met behulp van een "zester", een speciaal hulpmiddel) dunne reepjes van de schil, zonder het wit, en pocheer die tien minuten in sinaasappelsap met suiker. Bak dan heel dunne flensjes, leg daar de sinaasappeljulienne op en overgiet die met warme Grand Marnier (roodmerk). Voor het opdienen een vlammetje erbij houden. Dat flamberen is wel ordinaar, maar dat weet de belastinginspecteur die u in dit voor-Oortse tijdperk aan uw maaltijd laat meebetalen toch niet.

Cosa di Franco

Hora est: Pedel Ber Nypels kleedt zich om na een promotie.

Maastrichtse universiteit voelt niets voor een theologische faculteit

DE GODSDIENST EN DE HEERLENSE THEOLOGEN HEBBEN HET ZWAAR

In de docentenkamer heeft men het over niets anders meer: het rapport van de Verkenningcommissie Godgeleerdheid, dat zo vernietigend naar hen uithaalde. Het wetenschappelijk niveau van de kleine Heerlense Universiteit voor Theologie en Pastoraat (UTP) zou zwak zijn, zeer zwak zelfs. Een mogelijke aansluiting bij de Rijksuniversiteit Limburg is niet van de grond gekomen. Verlaat dus die academische pretentie maar en maak van de UTP een HBO-instelling, suggereerde de commissie.

Dat vonnis was inderdaad een klap, geeft rector prof. Blijlevens toe. Toch, wie in de majestueus bovenop een heuvel gehuisveste UTP een verslagen groepje professoren en medewerkers meent te treffen, vergist zich. Aangeslagen, dat zeker, maar voor de rest overheerst de strijdlust.

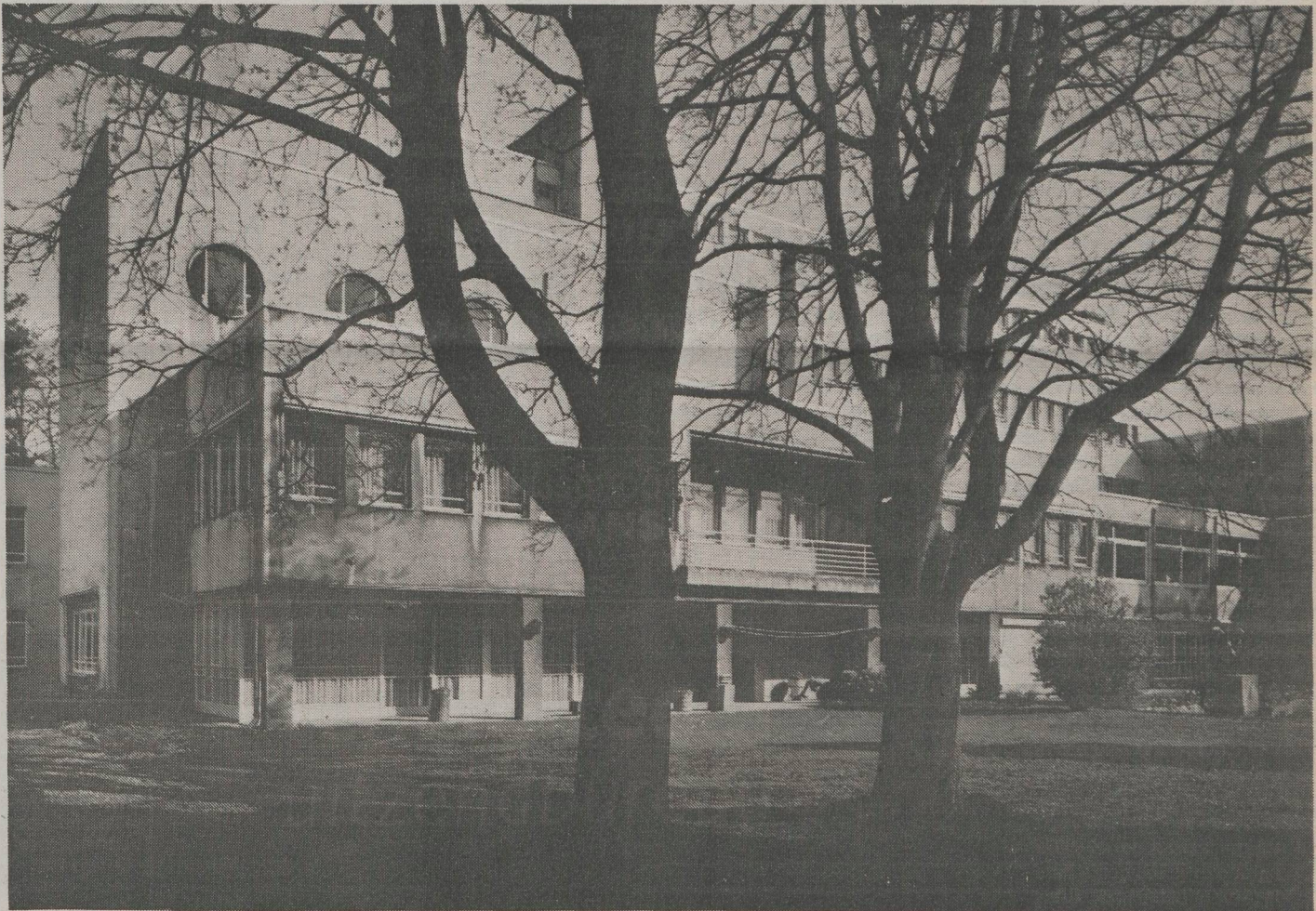
Geen storm maar een orkaan, daar is het werk van de verkenningcommissie nog het best mee te vergelijken. Van de dertien opleidingen in Nederland, verdeeld over gewone theologiefaculteiten bij een aantal universiteiten en de aparte gereformeerde dan wel rooms-katholieke instellingen, zouden er een aantal moeten verdwijnen en/of fuseren. Waarom? De wetenschappelijke productie is ver onder de maat, en er worden te weinig gekwalificeerde mensen opgeleid om al die instituten te bemannen. Bovendien loopt de belangstelling voor de theologische studie en het 'ambt' alleen maar terug. Reden genoeg om flink het snoei-mes te hanteren, vond, na twee jaar onderzoek, de uit vier hoogleraren bestaande commissie. Het meest prominente lid daarvan bleek niet de voorzitter, de capucijn pater prof. dr. A.H. Smits. Hij werd pas in de pers geciteerd toen prof. Heiko Oberman weer naar zijn woonplaats in Arizona was teruggekeerd. Hoewel gewoon commissielid was het Oberman die naar buiten trad en met krachtige termen voor radio en televisie de staf over theologisch Nederland brak, om vervolgens, twee dagen na de aanbidding van het rapport, met ferme tred in een passagierstunnel van Schiphol te verdwijnen, nagestaard door de camera van het NOS-journaal. Die beelden, zo verzekert mij een medewerker van de UTP, gaven haarscherp aan hoe Oberman opereerde: overtuigd van eigen gelijk, krachtig, arrogant. De UTP, zo maakt ook rector prof. A. Blijlevens duidelijk, kreeg in de gesprekken met Oberman geen poot aan de grond.

Zielig

Het resultaat is er dan ook naar: er zijn maar weinig tabellen in het rapport waar Heerlens niet zielig onderaan bungelt. Slechts op een enkel vakgebied worden naar het oordeel van de commissie prestaties op niveau geleverd. Liturgiewetenschap bijvoorbeeld komt er genadig af: landelijk en internationaal behoort dat tot de sterke deeldisciplines. Voor Blijlevens is dat een van de weinige lichtpuntjes in het verslag: liturgiewetenschap is toevallig zijn eigen richting, zodat hij persoonlijk tevreden mag zijn. Zorgelijk is echter dat de andere vakgebieden zich in de categorie 'zwak' en 'zeer zwak' bevinden, met een enkele uitschieter in de 'middelmaat'.

Rector Blijlevens wil eigenlijk nog niet veel zeggen over het rapport: de katholieke theologische instellingen, waaronder de UTP, bereiden een gezamenlijke officiële reactie voor, die volgende week

Heeft de UTP haar bloeitijd gehad? (foto Franco Gori)

bekend zal worden gemaakt. Ook binnen de UTP zelf zijn de discussies nog in volle gang. Maar ook zwijgzaamheid heeft zo zijn nadelen: allerlei suggesties en aantijgingen in de pers blijven dan onweersproken. En vooral de regionale bladen hebben zich in de afgelopen weken op de UTP gestort als ware zij met onmiddellijke ingang al gedegradeerd tot een hogere beroepsopleiding. Vandaar dat de UTP een agressief persbericht liet uitgaan waarin vetgedrukt nog eens duidelijk werd gemaakt dat deze verkenningcommissie niet meer dan een advies had gegeven, dat de UTP nog steeds een universiteit is en ook van plan om het te blijven, en dat de inschrijvingen van studenten gewoon doorgaan.

Gijsen

Wat is het eigenlijk voor een instelling, die Universiteit voor Theologie en Pastoraat? In ieder geval een jonge, slechts tien jaar ouder dan de Maastrichtse uni-

versiteit. De UTP is een van de producten van de teruglopende belangstelling voor het katholieke priesterschap in de jaren zestig, die resulteerde in een groot-scheepse hervervorming van de opleidingscapaciteit. Ook ontevredenheid over het niveau van de toenmalige ongeveer dertig grootseminaria en andere instituten speelde een rol. Vandaar een concentratie die tegelijkertijd door de academisering een niveauverbetering moest betekenen: wat naast de al bestaande theologische faculteit in Nijmegen overbleef waren vier katholieke instellingen voor wetenschappelijk theologisch onderwijs (zogenoemde KIWTO's), waarvan de Heerlense Hogeschool voor Theologie en Pastoraat er een was. In 1966 ging ze van start, kreeg in 1974 bij Koninklijk Besluit de wettelijke status van theologische hogeschool en bij de aanvaarding van de wet op het wetenschappelijk onderwijs van '86 de mogelijkheid om de titel universiteit te voeren, ondanks het feit dat de instelling

slechts een enkele faculteit herbergt. In haar relatie met de katholieke kerk heeft de HTP/UTP het niet gemakkelijk gehad. Onfortuinlijk genoeg bevindt de instelling zich in een bisdom dat geleid wordt door een man die tot ver over de grenzen bekend staat als ultra-conservatief: bisschop Gijsen. Al kort na diens aantreden maakte deze bekend de Heerlense opleiding niet strikt genoeg in de leer te achten, reden waarom hij zijn vertegenwoordigers in het curatorium ontsloeg en de afgestudeerden niet in kerkelijke functies in het bisdom wenste aan te stellen. Gijsen stampte vervolgens een eigen opleiding uit de grond in Rolduc.

"Redenerend verstand"

Het is deze kleine geschiedenis die alle elementen van de huidige tragiek van de UTP in zich herbergt, meent rector Blijlevens. Allereerst de leeftijd: de UTP wordt door

schappen gelden. Daarmee valt de theologie dus niet adequaat te benaderen, en zeker niet een theologische opleiding die zo specifiek gericht is op de relatie met het pastorale werk als de Heerlense. Daar worden ook nog andere bronnen van kennis aangeboord dan alleen het "redenerend verstand", zegt Blijlevens. In dat opzicht is de UTP uniek, wordt beklemtoond.

Ook Oberman erkent dat. In een interview met Elsevier spreekt hij van een "interessant experiment", dat echter helaas "mislukt" is. Blijlevens acht dat veel te sterk uitgedrukt: het experiment is volgens hem niet mislukt, maar slechts "gedeeltelijk gelukt". Bovendien gaat het de afgelopen jaren, die helaas niet meer door de verkenningcommissie werden behandeld, steeds beter. Er wordt meer gepubliceerd, er hebben inmiddels twee promoties plaatsgevonden, een noviteit voor de UTP, en er staan er nog vijf of zes op

de verkenningcommissie beoordeeld op dezelfde wijze als een eeuwenoude opleiding in Leiden of Groningen. Dat kan natuurlijk niet, vindt Blijlevens, vooral niet omdat de UTP met haar nadruk op het pastoraat, en daarmee op de verbinding tussen theorie en praktijk (praktische theologie is dan ook het belangrijkste vakgebied) in de eerste jaren veel aandacht aan het onderwijs heeft gegeven, meer dan aan het onderzoek. En juist het onderzoek werd door de commissie als belangrijkste indicator voor wetenschappelijkheid gezien. Niettemin, zo laat voorzitter Smits weten, leeft er ook bij de verkenningcommissie veel waardering voor de rol die de UTP in de Limburgse samenleving vervult; alleen, daar is de wetenschappelijkheid nog niet mee gegarandeerd. Het verweer van de UTP concentreert zich voor een deel op dit argument: wat is dat eigenlijk, wetenschappelijkheid? De opvatting van de commissie baseert zich op normen die voor de bèta-weten-

stapel voor de komende paar jaar.

Slechte tijden

Ook de moeizame verhouding met bisschop Gijsen heeft de UTP parten gespeeld, daarvan is Blijlevens overtuigd. De eigen bisschoppelijke opleiding in Rolduc en soortgelijke instituten die inmiddels elders in Nederland zijn ontstaan, zuigen natuurlijk studenten weg. Maar dat is niet het enige. De strijd tegen een dwarsliggende bisschop kost veel energie, zeker als er nog gepoogd wordt om de verhoudingen niet totaal te verstoren. Hoe gek het ook lijkt, om die reden heeft het docentencorps niet die kwaliteit kunnen krijgen die anders mogelijk was geweest. Tal van uitstekende wetenschappers die bereid waren om bij de UTP te gaan werken maar die volgens de normen van Gijsen niet zuiver op de graat dachten en/of leefden (getrouwd, of anderszins zondig) werd te verstaan gegeven dat solliciteren waarschijnlijk

zinloos zou zijn: het curatorium was er veel aan gelegen de polarisatie niet op de spits te drijven en de landelijke kerkelijke erkenning niet in gevaar te brengen. En verder, Blijlevens slaat een vermoeide toon aan, "maakt de godsdienst slechte tijden door, dat is helaas een feit". Het gevolg is een terugloop van studenten die naar het oordeel van commissievoorzitter Smits voor de UTP ver onder de kritische grens is gekomen. Heerlen heeft momenteel 154 studenten, terwijl 200 een getal is dat algemeen in de academische wereld als ondergrens wordt gezien. Aantallen studenten bepalen immers tevens de omvang van de wetenschappelijke staf en andere voorzieningen.

Het is op dit punt dat rector Blijlevens zich vooral bezorgd toont. Echter, ondanks alle kritiek op de uitgangspunten van de commissie is hij voor het overige evenmin van plan de kritiek op de UTP te bagatelliseren. Inderdaad wordt er op verschillende gebieden te weinig gepresteerd, geeft hij grif toe. Daar moet dus aan gewerkt worden.

Nonconfessioneel

De grote vraag is natuurlijk: hoe?

Als HBO wil Blijlevens niet verder. De academische status wordt onontbeerlijk geacht voor een goede opleiding van theologen en pastores. Een nauwere samenwerking met Nijmegen, waar de commissie op aanstuurt (Nijmegen het universitaire gedeelte, Heerlen de beroepsopleiding) beschouwt hij niet als ideaal. Bovendien verkeren de bestaande contacten met Nijmegen niet in een erg florissante staat, en dat komt niet door de UTP, suggereert Blijlevens.

Blijft over de Rijksuniversiteit Limburg. Ook dit blijkt een uiterst delicaat onderwerp. Prof. Smits vertelt dat de commissie er in haar besprekingen met de UTP op heeft aangedrongen contact te zoeken met de RL. Wil de wetenschappelijkheid een kans krijgen, dan kan de UTP net zo min als elke andere louter theologische faculteit, als afzonderlijke instelling doorgaan. Wellicht zou het mogelijk zijn om in een of andere vorm van samenwerking met de RL het academische peil te waarborgen, aldus Smits. Opname in de RL als theologische faculteit, met alle garanties omgeven waar het gaat om het nonconfessionele karakter van Maastricht, zou nadrukkelijk onderzocht moeten worden. Lukt dat niet en blijft de samenwerking beperkt tot een deelgebied als dat der cultuurwetenschappen, dan ziet Smits de toekomst voor de UTP als wetenschappelijke instelling veel somberder in.

Het probleem is nu dat bij de RL nogal wat huiver jegens de UTP bestaat. Die indruk kregen althans de UTP-bestuurders toen zij inderdaad hun Maastrichtse collega's benaderden. Veel verder dan beloven dat er wellicht viel samen te werken op het vlak van de "geestes- en cultuurwetenschappen" (tot voor zeer kort overigens steevast "kunst- en cultuurwetenschappen" genoemd) wilde collegevoorzitter Vredevoogd niet gaan. Dat wil zeggen: als de minister toestemming geeft om werkelijk iets aan dat vakgebied in Maastricht te gaan doen. Zo niet, dan houdt het eigenlijk wel op. De huiver geldt vooral het confessionele karakter van de UTP. Niet dat men uitsprekt dat de Heerlense opleiding obscurantistisch zou zijn, maar toch.

De UTP-ers op hun beurt hebben alle begrip voor de Maastrichtse angst om met de UTP ook de nogal verziekte Limburgse kerkpolitiek binnen de mu-

ren te halen, hoe progressief de reputatie van de UTP op dit terrein ook is. Toch, vindt men, is er een flink aantal vakgebieden waarop de UTP werkzaam is en die geen confessionele gevoeligheden in zich herbergen. Psychologie, sociologie, agologie zijn terreinen waarop samengewerkt zou kunnen worden en waarmee de Limburgse Rijksuniversiteit wellicht nog zijn voordeel zou kunnen doen. Om niet te spreken van filosofie en ethiek.

Al met al lijkt het er sterk op dat de UTP zich steeds meer in een onoplosbaar dilemma bevindt. Rector Blijlevens maakt duidelijk dat de UTP er weinig voor voelt om een theologische faculteit binnen de RL te worden in een van die constructies die samengaan tussen confessionele en rijksinstellingen mogelijk maken. Structurele samenwerking (hoe precies blijft nog in het duister) ambieert hij wel, juist omdat de UTP behoefte heeft aan inbedding in een bredere academische ambiance. Hoofddoelstelling blijft: een wetenschappelijke UTP.

Aan de andere kant staat er een RL die om wat voor redenen dan ook, en vooroordeel lijkt daar een van te zijn, de boot nogal afhoudt.

Tenslotte de verkenningcommissie godgeleerdheid, wier studie door minister Deetman zeer serieus wordt genomen, en wier voorzitter zegt dat de HBO-status in combinatie met Nijmegen de meest voor de hand liggende oplossing is. De enige mogelijkheid om dat lot te ontlopen en op wetenschappelijk niveau verder te gaan ligt volgens Smits in een zeer nauwe relatie met, eigenlijk een opname in de Rijksuniversiteit Limburg als theologische faculteit.

Het worden spannende maanden in Heerlen.

Wammes Bos

Buitenlandse studie goed voor je zelfvertrouwen

Aan internationale uitwisselingsprogramma's wordt vooral deelgenomen door studenten die al een grote internationale ervaring hebben. Dat concludeert de Groningse doctoraalstudent andragogiek Roger Meijer uit een enquête onder 93 studenten die in 1986 en 1987 via een georganiseerde uitwisseling in de VS of een Westeuropees land studeerden. Van de ondervraagden bleek 31 procent al eerder voor de studie over de grens te zijn geweest, gedurende gemiddeld twee maanden. Vergeleken bij het landelijke 'mobiliteitscijfer' van zo'n twee procent is dat bijzonder hoog. Bijna 30 procent van de ondervraagden had bovendien al één of meerdere keren een ander werelddeel bezocht.

Meijer onderzocht in zijn studie welke effecten een buitenlands studieverblijf op Nederlandse studenten heeft en door welke factoren die effecten vooral beïnvloed worden. Naar de vele veronderstelde positieve effecten van studeren in het buitenland op kennis, vaardigheden en persoonlijkheid van de student is in Europa nog vrijwel geen onderzoek gedaan.

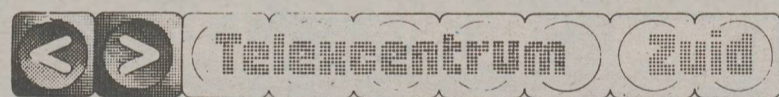
In zijn verslag 'De Grensoverschrijdende Studie' concludeert Meijer dat veel van die beoogde effecten inderdaad optreden. Van de respondenten zegt 88 procent veel tot zeer veel kennis over het gastland te hebben opgedaan; bij ruim de helft geldt dit ook voor vakinhoudelijke kennis. Ook de taalvaardigheid nam bij 69 procent van de studenten sterk toe, net als, bij ongeveer de helft, de schrijf- en de 'reis-vaardigheid'. Een kwart van de studenten zegt veel of zeer veel effecten op de persoonlijkheid te hebben onderzocht; 62 procent rapporteert een toegenomen zelfvertrouwen.

De ervaren reiziger blijkt volgens het onderzoek het minste 'baat' bij de uitwisseling te hebben; in verhouding tot mensen met weinig reiservaring veranderen ze minder. Het lijkt er dan ook op dat de subsidies voor de uitwisselingen voor een deel hun doel voorbij schieten: vooral erg gemotiveerde studenten met een paspoort dat toch al bol staat van de stempels profiteren ervan. Meijer onderkent dat probleem, maar wil zich niet uitlaten over de vraag of de selectie zich meer zou moeten richten op studenten met een minder internationaal CV'tje: "Blijkbaar wordt er met deze uitwisselingen geen nieuwe groep bereikt; dat is een beleidskwestie waar ik af moet blijven. Ik vind alleen dat er op zich niets op tegen is dat er studenten zijn die hun opgedane reiservaring verder uitbouwen."

Meijer vroeg zijn respondenten ook hoe een ideaal buitenlands studieverblijf eruit zou zien. Die ideale reis zou gemiddeld

negen maanden moeten duren, zo bleek, en beter voorbereid moeten worden dan thans gebeurt. De gemiddelde student blijkt zich nu slechts één dag georganiseerd voor te bereiden. Opvallend is dat de studenten te kennen geven in het gastland minder vrije tijd en meer regulier onderwijs te willen krijgen. Elders in het rapport wordt vastgesteld dat de hoeveelheid vrije tijd toch al erg gering is. Volgens Meijer zouden huisvesting en onderwijs zoveel mogelijk gericht moeten worden op de integratie van de student in het gastland, aangezien beide van grote invloed blijken op de hoeveelheid contacten die men daar heeft. "Er moeten geen speciale cursussen voor buitenlanders meer opgezet worden, dat is helemaal verkeerd", stelt hij. "Studenten willen het liefst gewoon meedraaien met de studenten in het gastland".

Martin Enserink/
UK Groningen

Typewerk snel en accuraat verwerkt.
Bel: Telexcentrum Zuid Born-Obbicht - Tel. 04498-54803

Smullen!

Aardbeientaarten
groot en klein.

Wat zou de lente
zonder ons gebak
van zomerkoninkjes
zijn?

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur.

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland
voor Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar... u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken.

Brochure: mw. Schiks 045-740088, postbus 443 Heerlen.

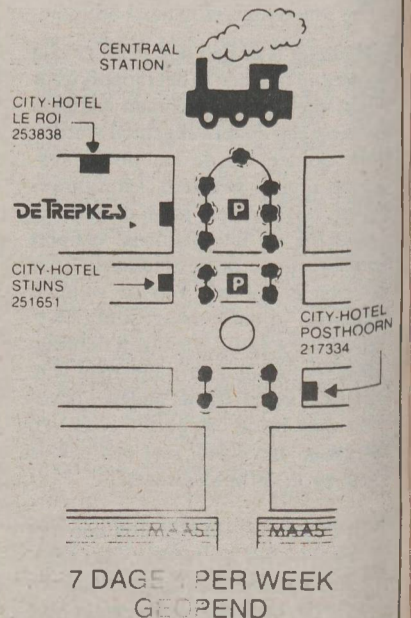
RESTAURANT DE TREPKE

Stationsstraat 14
Maastricht
Tel.: 043-216958

Ma t/m vrij: 12.00-14.00 uur
ledere dag vanaf 18.00 uur

Een verblijf in Maastricht is niet volledig zonder een bezoek aan het restaurant "De Trepkes" in het stadsdeel Wyck. Op een steenworp afstand van het station worden onder leiding van Paul Priem vol toewijding en kunde tal van gerechten bereid. U kunt tegen milde prijzen genieten van à la carte gerechten, maar ook van de menu's. En dat geldt evenzeer voor de uitgebreide collectie wijnen, waarbij de Maastrichtse wijnen zeker niet ontbreken.

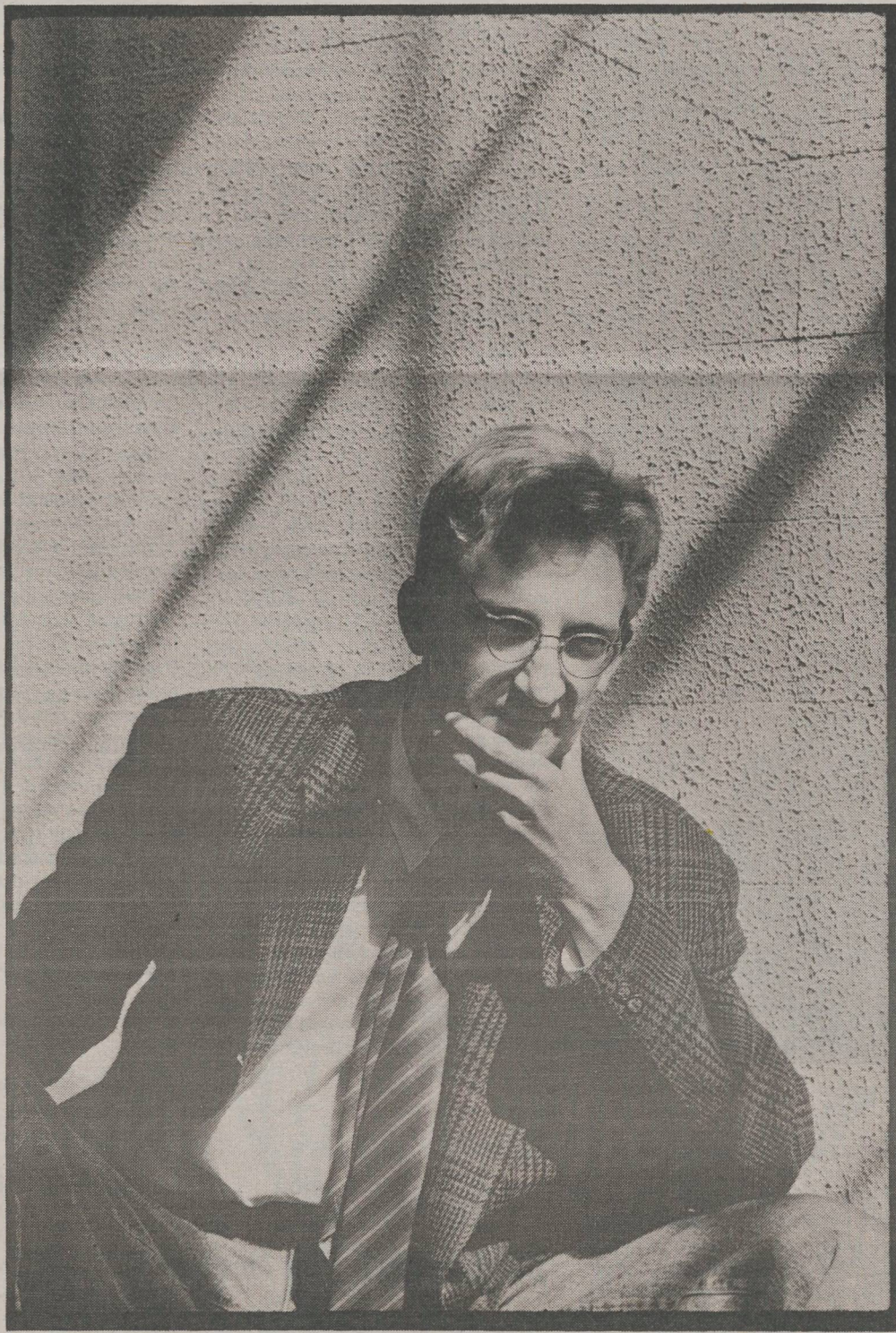
Menu's vanaf
f 29,50, f 39,50, f 49,50
Speciale lunch-kaart, Parkeer-service

Theorie over aanleg voor oerangsten klopt niet

DE SPANNING TUSSEN DARWIN EN PAVLOV

De Amerikaanse psycholoog Martin Seligman, beroemd geworden met zijn werk op het gebied van leermechanismen, kwam in 1971 met zijn „preparedness“-theorie, die vooral klinische psychologen een uitkomst leek te bieden. Volgens Seligman ontwikkelen fobiepatiënten via een selectief mechanisme pathologische angsten voor objecten, die eigenlijk helemaal niet bedreigend voor hen zijn. Klassieke conditionering werkt immers niet geheel willekeurig maar staat onder invloed van de evolutie. Mensen zijn „geprepareerd“ op het ontwikkelen van angsten voor bepaalde objecten of gevoelens. De oermens had alles te vrezen van roofdieren, onweer of giftige slangen. Wie zulke objecten niet als levensbedreigend ervaart heeft minder kans op overleven. Het vermogen om angst te ontwikkelen behoort dus tot het selectiemechanisme dat Darwin beschrijft.

Harald Merckelbach: Mensen zijn zo intelligent dat je ze overal voor kunt bang maken (foto Franco Gori)

Seligmans stelling was dus dat conditioneringsprocessen mede door de evolutie gestuurd worden. Het is volgens die theorie dan ook moeilijker iemand op angst voor bloemen te conditioneren dan op angst voor spinnen of slangen. Fobieën die gestoeld zijn op oerangsten zullen daardoor veel hardnekkiger zijn en praktisch onbehandelbaar. Dat was het klinische belang, dat Seligman's theorie zo interessant maakte. Maar

Seligman staat erom bekend dat hij graag met theorieën komt, die nog niet empirisch getoetst zijn. Dat werk laat hij liever aan anderen over. Harald Merckelbach is een van de psychologen die in de ban raakten van Seligman's theorie. Op voorstel van zijn promotor, professor Marcel van den Hout, trachtte hij feitelijk te vinden voor de beweringen van Seligman. Zweedse onderzoekers hadden langs experi-

mentele weg al de juistheid van de preparedness-theorie kunnen bevestigen, maar Merckelbach slaagde er niet in de resultaten te repliceren.

Prullebak

Zoals hij in het voorwoord van zijn proefschrift beschrijft, beschouwde hij zijn onderzoek als mislukt en

De eerste AIO die promoveert

Voorzover hij heeft kunnen nagaan is Harald Merckelbach de eerste AIO in Nederland (en de rest van de wereld) die gepromoveerd is. Dat feit werd vorige week donderdag aan de historie toegevoegd, toen Merckelbach zijn proefschrift „Preparedness and classical conditioning of fear: a clinical inquiry“ verdedigde en na een ietwat moeizaam verlopen uurtje verheven werd tot doctor in de geneeskunde. Achter in zijn proefschrift heeft Merckelbach een lijst opgenomen van zijn publicaties: 38 titels.

De primeur van de eerste AIO-doctor is niet toevallig in Maastricht terecht gekomen. De faculteit der Gezondheidswetenschappen was in 1980, toen zij nog als Algemene Faculteit door het leven ging, de eerste faculteit in Nederland die met een tweefasenstructuur mocht beginnen, twee jaar voordat het stelsel landelijk werd ingevoerd. Zodoende waren Maastrichtse sociaal-gezondheidkundigen ook de eerste afgestudeerden uit de eerste fase en kon de faculteit als eerste beginnen aan de tweede fase, nog voordat de positie van de AIO's door Deetman geregeld was. De faculteit was daarvoor gedwongen een eigen AIO-regeling op te stellen, die achteraf heel wat gunstiger bleek te zijn dan de schamele regeling waarmee Deetman voor de dag kwam. De Maastrichtse AIO's-avant la lettre kregen de naam 'Asaio' en de rechtspositie van een wetenschappelijk assistent.

Harald Merckelbach kreeg in 1985 een van de Asaio-plaatsen bij de kersverse vakgroep Geestelijke Ge-

zondheidskunde, juist nadat hij als psycholoog was afgestudeerd aan de Rijksuniversiteit Utrecht. „Ik heb enorm geluk gehad dat ik hier terecht gekomen ben“, zegt hij. „Ik krijg van andere AIO's steeds een hoop kritiek op hun positie te horen: de betaling is abominabel slecht en er zijn geen carriereperspectieven. Daar heb ik natuurlijk minder last van gehad, omdat ik nog onder het oude rangstelsel van de wetenschappelijke assistenten viel, maar ook omdat ik in een ideale vakgroep terecht kwam. De groep is nog jong en klein en de privileges zijn nog eerlijk verdeeld. Ieder neemt zijn deel van het minder prettige werk voor zijn rekening en probeert dat niet af te schuiven op het jongste lid van de groep. Veel AIO's zien hun mogelijkheden geblokkeerd door assistenten die al meer dan tien op hun proefschrift zitten te wachten en die met dat argument het werk afschuiven naar het jongste lid van de groep. De universiteit zou eens goed moeten nadenken over wat ze met de goede AIO's wil gaan doen. Over het algemeen ligt er een enorme werkdruk op de AIO, die in wanverhouding staat met het salaris, terwijl er tal van wetenschappelijke assistenten uit de oude structuur op plaatsen zitten, waar zij weinig te vrezen hebben. In plaats van programma's te beoordelen zouden permanent individuen beoordeeld moeten worden. Op de manier waarop het nu gaat is de universiteit niet in staat goede AIO's hier te houden. Die zorgen dat ze na hun promotie zo snel mogelijk naar de Verenigde Staten kunnen vertrekken.“

keeg hij de neiging al het verkregen materiaal in de prullebak te gooien. Op dat moment kwamen echter steeds meer berichten binnen van onderzoekers die twijfels hadden over de juistheid van de theorie. Ook zij hadden de theorie van Seligman niet proefondervindelijk kunnen staven. Het vervelende daarbij was, dat Zweedse onderzoekers in eerste instantie juist wel met de prachtigste resultaten naar buiten waren gekomen die de theorie bevestigden. Uiteindelijk bleken de resultaten van het onderzoek van Merckelbach precies te passen bij de bevindingen die later naar buiten kwamen: de preparedness-theorie van Seligman klopt dus niet.

Waterdicht

Nu is het ook de vraag of het eerste onderzoek van Merckelbach wel zo waterdicht was. Om de theorie van de selectieve conditionering te toetsen nam hij twee groepen proefpersonen, die hij met twee verschillende hulpmiddelen onderwierp aan een 'conditioneringsprocedure'. De ene groep liet hij dia's van bloemen zien en de andere groep dia's van slangen. In beide gevallen vertelde hij de proefpersonen dat zij na een diabeeld van enkele seconden een lichte elektrische prikkel konden krijgen, die te vergelijken is met een ontlading van statische elektriciteit bij het aanraken van bijvoorbeeld een meubel op kantoor. Daarbij mat hij electrodes de lichamelijke reacties van de proefpersoon. Telkens wanneer de dia weggedraaid werd volgde de elektrische prikkel. Binnen de kortste keren deed het conditioneringseffect zijn werk: het aanflitsen van de dia was voldoende om de lichamelijke reactie op te roepen, die eigenlijk bij de prikkel hoorde.

De verwachting van Merckelbach -toen nog aanhanger van de preparedness-theorie- was dat de bloemen-groep moeilijker te conditioneren zou zijn dan de slangen-groep. Bovendien zou het conditio-

neringseffect van de laatste groep langer stand moeten houden dan dat van de bloemen-groep. Maar in geen van beide gevallen werd de theorie bevestigd. Wie naar de bloemen keek werd even snel geconditioneerd als wie naar de slangen keek en raakte het effect even langzaam kwijt. Blijkbaar was de associatie tussen het vertonen van een dia en de schok belangrijker dan wat er op die dia was te zien.

Slang in kooi

Een soortgelijk experiment door Duitse onderzoekers, waarbij gewerkt werd met echte slangen, heeft de theorie van Seligman evenmin kunnen bevestigen. Volgens Merckelbach kwam bij die test overigens het probleem om de hoek kijken dat een proefpersoon niet aan gevaar mag worden blootgesteld. De getoonde slang zat daarom in een veilige kooi, waarvan het deurtje even werd opengedaan. Een andere groep kreeg eenzelfde kooi te zien met een stuk touw in plaats van een slang. Maar ook daar reageerden de proefpersonen niet verschillend.

„Op een gegeven moment had ik er genoeg van om onvruchtbaar in het laboratorium te blijven zitten. Toen ben ik maar eens in de kliniek gaan kijken of ik daar aan de hand van de werkelijkheid iets kan vinden. Toen bleek dat er relatief maar weinig gevallen zijn van angstpatienten, die in aanmerking konden komen voor een verklaring van hun angst via de evolutie. Verreweg de meeste mensen hebben betrekking op heel moderne zaken, zoals een gasleiding of electrisch licht. Je vond inderdaad mensen die klassieke angstobjecten hadden als spinnen, uur of engere ruimtes, maar die weken qua intensiteit of behandelbaarheid eigenlijk niet af van de rest. Mijn conclusie kon dus geen andere zijn dan dat de theorie niet klopt. Mensen zijn blijkbaar zo intelligent dat je ze voor alles kunt bang maken.“

Jacques Herraets

Hoger onderwijs 'exogeen' bekostigd

VSNU-VOORZITTER ZEER TE SPREKEN OVER NIEUW STELSEL VAN FINANCIERING

'Het beste bericht van het jaar.' Zo noemt ir. P. van der Schans, voorzitter van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU), de voorstellen van minister Deetman voor een nieuw bekostigingssysteem in het hoger onderwijs. De bewindsman, zo blijkt uit diens recente notitie, wil af van de gewoonte om de middelen voor de universiteiten steeds op een onwrikbaar plafond te bevriezen. Vanaf 1990 zullen de universiteiten net als de rest van het onderwijsveld exogeen gefinancierd worden.

Van der Schans:
"Nieuw systeem van
bekostiging betekent
een doorbraak"
(foto Bram de
Hollander)

De financiering van het grootste deel van het onderwijs heeft een 'open eind'-karakter: als het aantal leerlingen stijgt, stijgen ook de kosten voor de overheid. Maar voor het wetenschappelijk onderwijs is dit principe al jaren geleden verlaten. Er is in 1977 voor het eerst een plafond gesteld op de middelen voor de universiteiten. De groei van het aantal studenten moest maar binnen dit plafond worden opgevangen, waardoor de universiteiten gedwongen werden goedkoper te gaan werken.

Volgens Van der Schans is hierdoor in amper tien jaar tijd een bezuiniging van 40 procent aangebracht op het wetenschappelijk onderwijs. 'Het middelenplafond is elk jaar tevoren vastgesteld aan de hand van prognoses van de aantallen studenten. Die prognoses worden echter ook jaar op jaar overschreden.

Inmiddels is voor iedereen duidelijk dat de verwachte afname van de studentenaantallen als gevolg van de geboortedaaling zich niet zal voordoen. Integendeel: in de laatste twintig jaar zijn de studentenaantallen in het wetenschappelijk onderwijs verviervoudigd. Demografische omstandigheden spelen kennelijk maar een marginale rol. Veel belangrijker is dat het scholingsniveau van de bevolking steeds hoger wordt.'

Doorbraak

De VSNU heeft geen gelegenheid onbetwist laten gelaten om de 'structurele onderfinanciering' van het wetenschappelijk onderwijs aan de kaak te stellen, tot nu toe zonder resultaat.

'Met de plafondfinanciering zijn we volstrekt vastgelopen. Precies hetzelfde

zagen we gebeuren bij de studiefinanciering. Ook in dat stelsel probeert de overheid het stijgende aantal studenten op te vangen binnen een onwrikbaar budget. Waar dat toe leidt is bekend. Gezien het groeiende aantal taken waarvoor de universiteiten zich gesteld zien, moeten de middelen echt verhoogd worden. Met deze zaak zijn wij de afgelopen jaren tot vervelens toe bezig geweest. Eindelijk hebben we bij de minister gehoor gevonden,' aldus Van der Schans.

De VSNU-voorzitter vindt het een geweldige doorbraak dat Deetman bij het wetenschappelijk onderwijs straks ook kiest voor exogene financiering. De notitie van Deetman dient ter voorbereiding van een Algemene maatregel van bestuur, die een uitvloeisel zal zijn van de nieuwe Wet Hoger onderwijs en

Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Het ontwerp van die wet is bij de Tweede Kamer ingediend en het is de bedoeling dat de WHW nog tijdens deze kabinetperiode in het Staatsblad verschijnt. In de Amvb zal de bekostiging van het gehele hoger onderwijs worden uitgewerkt. Een belangrijke wijziging is dat de traditionele scheiding in de bekostigingssystematieken van hbo en wetenschappelijk onderwijs gaat verdwijnen. Er komt straks een uniforme berekeningwijze voor de financiering de onderwijstaken, wat voor de universiteiten wordt aangevuld met de bekostiging van de onderzoekstaken en van een deel van de patiëntenzorg in de academische ziekenhuizen. Uitgewerkt is zo'n model nog niet: Deetman zal volgende maand een commissie van deskundigen installeren die dat voor zijn rekening neemt. Van der Schans: 'Nu de minister een bekostigingssysteem voor het hele hoger onderwijs moet invoeren, heeft hij de keuze. Hij had het bestaande hbo-model kunnen nemen, dat al op exogene financiering was gebaseerd, of de budgetfinanciering van het wetenschappelijk onderwijs. Hij spreekt zich gelukkig uit voor exogene financiering. Wij moeten daar zeer blij mee zijn. Het wetenschappelijk onderwijs mag er vanaf 1991 op rekenen dat verdere groei van de studentenaantallen zal leiden tot meer middelen. Bovendien, zo'n Amvb geeft ons heel wat meer rechtszekerheid dan besluiten die jaarlijks bij de begrotingsbehandeling worden genomen.'

Prestatie

Een belangrijke verandering betreft verder de berekening van de onderwijsvraag aan de universiteiten, wat belangrijke grondslag is voor de financiering. De VSNU heeft dit altijd een van de meest discutabele onderdelen van het huidige bekostigingssysteem gevonden. Er bestaat nu een rekenconstructie waarin drie variabelen een rol spelen: de aantallen instromende eerstejaars studenten, de gemiddelde studieduur en het percentage eerstejaars dat een diploma behaalt - het rendement dus.

Volgens de universiteiten is deze berekening van de onderwijsvraag erg onbetrouwbaar en bovendien zo ingewikkeld, dat slechts een handjevol deskundige ambtenaren ermee overweg kan. In zijn notitie kondigt Deetman aan, dat de financiering voortaan plaatsvindt op daadwerkelijke prestaties die de universiteiten leveren op onderwijsgebied. 'Ook daar ben ik blij mee,' zegt Van der Schans. 'Nu telt vooral de verhouding tussen instroom en uitstroom van studenten, maar daarmee worden niet alle inspanningen beloont. Als voortaan op prestaties wordt gefinancierd, krijgt een uni-

versiteit ook geld voor bijvoorbeeld een student die na zijn propedeuse is doorverwezen naar het hbo om zijn studie te voltooien.'

De door Deetman in te schakelen deskundigen zullen prestatie-eenheden moeten ontwikkelen waaraan een bepaald prijskaartje komt te hangen. Per sector van het onderwijs zal een prijsniveau worden gehanteerd. (Onder het toekomstig regime van de WHW komt de sectorindeling in plaats van de huidige facultaire indeling; Deetman wil negen van die sectoren definiëren.) Hiermee komt de minister eveneens tegemoet aan wensen van de VSNU.

'Het moet een zo simpel mogelijk model zijn,' vindt Van der Schans, die echter niet wil ingaan op de vraag hoe dat er dan uit moet zien.

'Dat is niet de taak van de VSNU. De universiteiten hebben op dit gebied nu eenmaal verschillende belangen, die wij als vereniging niet kunnen verzoenen. Een voorbeeld? In het huidige systeem vergoedt de minister voor elke studie een bepaalde nullast en een variabele last, waarin de onderwijsvraag is meegenomen. Als twee universiteiten dezelfde studie in huis hebben, maar de een heeft twee keer zoveel studenten, dan ontvangt die grotere instelling relatief minder geld per student. Het is duidelijk dat dan de belangen uiteenlopen van grote en kleine instellingen en van universiteiten met enkele grote en die met veel kleine studierichtingen.'

Van der Schans meent dat het niet de taak van de VSNU is om daarin een compromis te vinden. 'Laten we maar afwachten welke invulling van het model straks wordt voorgesteld. Deze notitie is in ieder geval een goed startpunt. De minister is ons al in belangrijke mate tegemoetgekomen.'

Verder heeft de VSNU-voorzitter echter niet de illusie dat de invoering van het nieuwe bekostigingssysteem meteen tot meer geld voor het wetenschappelijk onderwijs zal leiden.

'Op een congres in Eindhoven heeft professor Leune (onderwijs sociologie Rotterdam) voorgerekend dat in 1975 een kwart van de Rijksbegroting aan onderwijs werd besteed. Op dit moment, zo zei hij, moet er 4 miljard gulden bij om zelfs maar aan twintig procent van de Rijksbegroting te komen. Ik durf daar verder geen uitspraak over te doen. Laten we per 1991 maar op een redelijk niveau beginnen en dan verder exogeen financieren.'

Jos Dohmen/HOP

Bonden oneens met Deetman

Het overleg van de centrales van overheidspersoneel en het ministerie van onderwijs over het arbeidsvoorwaardenbeleid 1989 is mislukt. De bonden willen het geld dat beschikbaar is voor decentrale besteding aanwenden voor een versnelde afbouw van de in 1983 opgelegde zogenaamde onderwijskorting. Minister Deetman heeft een dergelijke bestemming via zijn ambtenaren van de hand gewezen. In totaal gaat het om een bedrag van 30 miljoen gulden, inclusief de vrijkomende 'herbezettingsgelden' -

een uitvloeisel van de arbeidsduurverkorting.

Volgens bestuurder Aart Kool van de christelijke bond CFO moet met de aanwezige financiële ruimte een begin worden gemaakt 'om de smet van de onderwijskorting uit te wissen.' De bonden hebben het overleg opgeschort tot minister Deetman bereid is zelf aan de onderhandelingstafel plaats te nemen. (HOP/jd)

Een pseudo-wetenschappelijk artikel van
Georges Perec

EXPERIMENTELE BEPALING VAN DE TOMATOTOPISCHE REACTIE-STRUCTUUR BIJ DE MEZZO-SOPRAAN (CANTATRIX SOPRANICA M.)

In het vorige week gepubliceerde vraggesprek met de hoofdredacteur van Nature, John Maddox, spreekt deze van pseudo-wetenschap: iedereen kan een artikel schrijven dat er wetenschappelijk uitziet, als men zich maar houdt aan de vormvoorschriften. De relevantie of de juistheid van de onderzoeksresultaten komen volgens Maddox vaak pas op de tweede plaats. De in 1982 overleden Franse schrijver Georges Perec, door Rudy Kousbroek voor zijn dood als de grootste levende schrijver van zijn land beschouwd, heeft in een nep-artikel de publicatie-gekte en het taalgebruik van de wetenschappelijke onderzoekers op de hak genomen. Tot 1976 was Perec werkzaam als documentalist bij het Centre National de Recherche Scientifique. Hieronder een vertaling/bewerking van de pastiche. Perec vertaalde het artikel ook in komisch wetenschaps-Engels en voegde er een uitgebreid notenapparaat aan toe, maar wegens plaatsgebrek kunnen we alleen de vertaling van de Franse tekst afdrucken.

Summary

The present autor observes that the throwing of tomatoes at singing ladies provokes the yelling reaction in the female singer and shows how more than one different areas in the brains were involved in the response, in particularity the vegetative traject, the thalamous nuclei and the musical sulcus in the northern hemisphere.

Keywords: Soprano, tomato, yelling

Zoals eind vorige eeuw al is opgemerkt door Marks en Spencer (1899), de eersten die deze reactie beschreven als de yell-respons (Yelling Reaction-YR), zijn de frappante effecten van het werpen van tomaten naar mezzo-sopranen bij herha-

ling uitvoerig beschreven. Ofschoon reeds tal van comportedmentale studies (Ott en Szien, 1931); (Sonnenblum en Prlywzkowski 1932; Anders e.a., 1948), pathologische (Frankenstein, 1960), comparatieve (Charubben Szylla, 1973), en nadere navorsingen (Devos en Lemmens, 1974), een valabele beschrijving mogelijk hebben gemaakt van deze typische recaties, zijn zowel de neuro-anatomische en de neurofysiologische gegevens ondanks hun grote aantal, wonderlijk verwarrend. In hun inmiddels klassiek geworden proef aan het eind van de jaren twintig hebben Chou and Lai (1927, a,b,c, 1928 a,b, 1929, a, 1930) de hypothese van een puur nociceptieve facio-faciale reflex uitgesloten, welke hypothese naar voren gebracht was door meerdere auteurs (Sauer und Kraut, 1912, Eeuw en Lang 1916, Trash en Titbits, 1925). Sindsdien zijn veel observaties gedaan om te trachten een verklaring te

vinden voor zowel het onopgeloste mysterie als het onverklaarbare wirwar van afferente en/of efferente effecten van de YR, hetgeen geleid heeft tot een chaotisch aandoende tussenkomst van een onwaarschijnlijk aantal substructuren en dwarsstraten. Trigeminale afferenten (Loewenstein et al., 1930), bitrigeminale (Von Deling 1940), quadrigeminale (E. van Geliën 1950), supra-, infra-, en inter-trigeminale (Masson en Van Zon 1960) zijn als waarschijnlijk aangeduid, als ook de maculaire (Mous-saka, 1954), de sacculaire (Zarzuela, 1956), ventriculaire (Tirami Su, 1957), monoculaire (Sukyaki, 1938), binoculaire (Shaslik, 1959-1960), trinoculaire (Stroganoff, 1960), auditieve (Balalika, 1515) en digestieve effecten (Alka en Seltzer, 1815). Naar spinothalamische (Ratta en Touille, 1974), rubro-spinale (Maotz en Thung, 1973), negro-striatale (Szentogathai, 1972), reticulaire (Pom-

peiano et al., 1971) hypothalamische (Hubel en Wiesel, 1970), mesolymbisch (Kuffler, 1969) en cerebellaire (High and Low, 1969) invloeden is tevergeefs gezocht om de structuur van de YR te achterhalen, terwijl de quasi-totaliteit van de somesthetische corticale (Pericoloso en Sporgersi, 1973), motorische (Ford, 1930) commissurale (Borgward en Studobaker, 1974) en associatieve zones (Einstein, Zweistein en Dreistein, 1974) een rol blijkt te spelen in de progressieve intensivering van de respons, hoewel tot op heden steeds niet op overtuigende wijze het beslissende bewijs is geleverd van de sterkte-programmering van de YR.

Recente waarnemingen van Undsofort en Soweiter bevestigen het adagium "hoe harder men tomaten naar mezzo-sopranen gooit, des te harder beginnen ze te gillen", evenals vergelijkende studies over de zo geheten "ademnemende" reactie, (Otis en Schindler, 1964), het hikken (Ricard en Pernod, 1964), het snorren (Pfaff en Singer, 1972), de HM-reflex (Vincent, Paul, Francois et al., 1976), de ventrolocutie (Brandsteder, Huisman et Al., 1964), schrille, snijden-de, stridente uithalen en andere hysterische uitingen (Sturm en Drang, 1973), die veroorzaakt worden door het werpen van tomaten, alsmede van bloemkool, appels, slagroomtaarten, volle schoendozen of aambeelden hebben steeds geleid tot de aanname dat er een positieve reactiestructuur van de YR bestaat die gebaseerd is op een quadrastabele en multigeconnecteerde semi-lineaire interdigitering van neuronale subsystemen die "in wanorde" functioneren. (Schoppe-naas et al., 1974). Ofschoon deze hypothese plausibel lijkt, ontbreken er de nodige anatomische en fysiologische grondslagen aan, weshalve wij besloten hebben op systematische wijze de interne incrementele of decrementele structuur van de YR te exploreren, die ons in staat stelt een anatomisch model op te zetten.

Materialen en methodes, proefopstelling De proefnemingen betroffen 107 mezzo-sopranen van het vrouwelijke geslacht en met een goede gezondheid (Cantatrix Soprana M.), die ons ter beschikking gesteld werden door het Koninklijk Muziekconservatorium, met een gewicht variërend van 94 tot 124 kilogram (gemiddeld gewicht: 101 kilogram). Voor de anesthesie tijdens de tracheotomie werd halothaan gebruikt alsook bij de voornaamste operatieve ingrepen. Procaine in een oplossing van 5% werd geïnjecteerd via onderhuidse drukpunten. De dieren werden vervolgens geïmmobiliseerd met gallamine-triethyiodide. De normocapnia werd in stand gehouden door middel van de geëigende artificiële beademing. In de spirale kolom werden transsecties aangebracht op de L/T-nivo's teneinde de variaties in bloeddruk en de secretie van adrenaline te onderdrukken op het moment van de tomaatworp (Deetman, 1974). Het feit dat de dieren niet aan lijden werden blootgesteld werd bevestigd door de permanente waarneming van een glimlach gedurende de gehele proefneming. De lichaamstemperatuur werd constant op 38° gehandhaafd (+/- 4°F) door middel van drie goed functionerende elektronisch gecontroleerde warmwaterkruiken.

Simulatie

De tomaten (Tomato vulgaris 'Broek in Waterland') werden gelanceerd door een automatische tomatenwerper (Wait and See 1974) bestuurd door een serieel geschakelde 'multi-function' laboratoriumcomputer (DID/92/85/P/31). Met repetitieve worpen kon een frequentie behaald worden van maximaal 9 projec-

ties per seconde, waarmee de fysiologische omstandigheden waaronder een mezzo-sopraan en andere zangers op de bühne verkeren (Deutekom, 1968) exact konden worden nagebootst. Speciale voorzorgen werden genomen teneinde te voorkomen dat tomaten hun doel zouden missen en terecht zouden komen op de bovenste en onderste ledematen, de romp of het achterwerk. Alleen de tomaten die het gelaat of de halspartij raakten werden in onze berekening betrokken.

Controle-experimenten werden uitgevoerd met behulp van andere projectielen, zoals afgegeten appels, stukken savooiekool, hoeden, rozen, pompoenen, geweerkogels en ketchup (Heinz '57).

Registratie

De elementaire activiteit werd geregistreerd door middel van tungsteen-glazen semi-macroelectroden, "lukraak" aangebracht volgens de methode Zszytrakyczywsz-Sekrawskiwcz (1974). De identificatie van de pieken geschiedde via audio-controle: telkens wanneer zich een elementaire ontlading voordeed, werd zij zorgvuldig gefotografeerd, geregistreerd en op een monograaf overgebracht en vervolgens, na integratie, op een polygraaf. De statistische evaluatie werd verricht met behulp van een algoritme van het 'tennis'-type (Slazenger, 1974), waardoor telkens wanneer een reactie gelijkis vertoont met die bij het zicht op een gewonnen spel, deze reactie kon worden geïdentificeerd als zijnde van het type YR.

Histologie

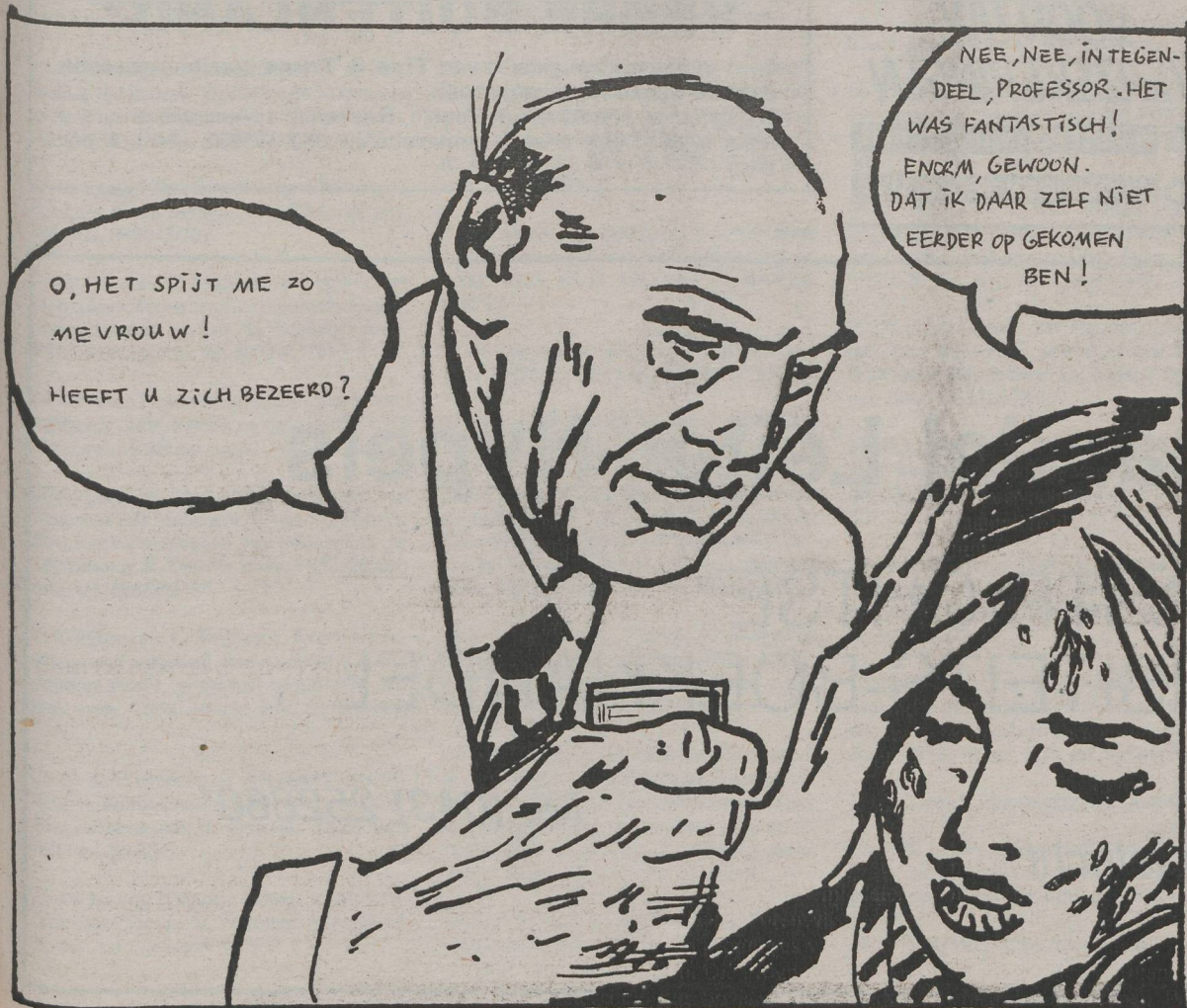
Aan het einde van de proef werd de mezzo-sopranen een perfusie toegediend van olijfolie met een Glenfiddish-oplossing van 10%, gedurende 47 dagen geïncubeerd bij een temperatuur van 421°C in een jus d'orange-oplossing van 15%. Diepgevroren coupes van 2 cm. werden geplaatst op een sorbet van delta-aardbei en met een lichtmicroscop geobserveerd. Door middel van histologische verificatie kon worden aangetoond dat alle electrodes in de hersens terecht gekomen waren op vier na, die werden aangetroffen in de cauda equina en de filum terminale, bij gevolg waarvan zij werden geëlimineerd uit de statistische analyse.

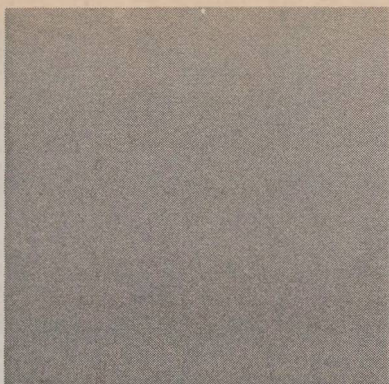
De resultaten

Stereotaxisch hersenonderzoek, voorafgaand aan de tomaatworp leert dat het merendeel der zones verschillend reageren op tomatotopische stimulering. Zoals te zien is in tabel 1, waarin de resultaten worden samengevat, geven drie onderscheiden zones een eenduidige constante respons: de nucleus anterior reticularis thalami pars lateralis (NART pl), ofwel de Apfel-kern (Apfel, 1876), het pars anterior van de tractus leguminosus (patl), dat zich op 3,5 mm boven de obex bevindt en 4 mm rechts van het tentorium en het dorsale gedeelte van wat wordt aangeduid als de zo genaamde 'musical sulcus' (zgnMS) van de linker hemisfeer (Rogers en Hammerstein, 1956). Het is in dit verband noemenswaardig dat de linkerhemisfeer buiten beschouwing kon worden gelaten aangezien voor het onderzoek de rechterhemisfeer op averechtse wijze geanalyseerd is.

Voorbeelden van de verkregen responsen zijn te zien in figuur 1, waar de tijd-analyse van de piekverdeling volgens hun eigenschap van tijdprogrammering van de receptieve zone waarin drie subelementen te onderscheiden zijn:

- 1) elementen die voorafgaand aan de stimulerings respons veronen;
- 2) elementen die gedurende de stimulerings respons vertonen;
- 3) elementen die na de stimulerings re-

spons vertonen.

Kruising met de gemeten resultaten van stimulering door middel van andere projectielen en ketchup is weergegeven in figuur 2. Zij pleiten tegenzeggelijk ten gunste van een tomatotopische structuur van de YR en via de NART pl, de 'patl' en de zgnMS. De tijdsrelaties tussen deze responsen, zoals te zien in figuur 3, tonen aan dat de hypothese van een interdigittatie 'en bouquet' tussen de neuronale sub-netwerken hoogst waarschijnlijk is, ofschoon daarvoor geen enkel experimenteel bewijs geleverd kan worden vanwege het probleem dat het zo lastig is in die verdomde structuren door te dringen zonder van alles kapot te maken (Timeo et al., 1971)

Discussie

Wij hebben hierboven aangetoond dat het werpen van tomaten behalve de motorische, visuele, vegetatieve en comportementale reacties ook neuronale responsen veroorzaakt in drie onderscheiden regio's van de hersenen: de nucleus anterior reticularis thalami pars lateralis (NARTpl), de anterieure portie van de tractus leguminosus (aptl) en het dorsale deel van de zogenaamde musical sulcus (zgnMS). Zoals eerder benadrukt is door Chou en Lai (1929b), alsmede Lai en Chou (1972), kan de structuur van de YR niet eenvoudigweg worden verklaard vanuit een oligosynaptische facio-faciale nociceptieve reflex die werd overgebracht in de fascia leguminosa van de VI° laminaties van de ventrale quadranten in de opwaartse paleospinaal tectocerebellische nigrostriatale tomato-energetische stromen. We vonden inderdaad dat de peroxydase van radijsjes, geïnjecteerd in de stembanden van de mezzosopranen met terugwerkende kracht getransporteerd wordt vanuit de apicale

dendrieten van de nervus vagus naar de tomato-tomatische synapses van de pseudo-Gasseriaanse contralaterale afferenten (Lovable, 1975). Dit bewijst met een hoge mate van waarschijnlijkheid het vegetatieve karakter van de overbrenger, die verantwoordelijk geacht kan worden voor de boodschap in de faciale tomatenvelden, die gevoelig zijn voor YR-respons (Bison et al., 1973). Derhalve lijkt de 3,5 (M-tri) argyri-B-L-tomatase die op selectieve wijze gesynthetiseerd wordt in de NARTpl-pa TL vezelbundels, en waarvan het onderscheid de YR drastisch onderdrukt (Others e.a., 1975) de meest aangewezen kandidaat te zijn voor de rol van transmittor in de YR-retroactieve responskringloop, hoewel een hypothese, gebaseerd op latentieberekeningen, doet denken aan de maakbaarheid van een homatotonische synapsis (Dendritt en Axon, 1975). Hoewel definitief uitsluitend langs proefondervindelijke weg nog ontbreekt, en nieuwe series proeven noodzakelijk zijn voor een complete opheldering van de YR, lijkt het logisch naar voren te brengen dat de hierboven beschreven resultaten van ons werk de hypothese toelaten van een multi-lineaire, multi-stabiele, multigeconnecteerde kringloop-reactie van de YR, op grond waarvan een modelmatige anatomische benadering kon worden opgesteld.

Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt door het Bedrijfsschap voor Groente en Fruit, de Nationale Associatie van Liefhebbers der Lyrische Kunst en de Internationale Federatie van Steno-bibliografen. De auteurs zijn hen met name erkentelijk voor hun bijdrage.

(Vertaling en bewerking: Jacques Herraets)

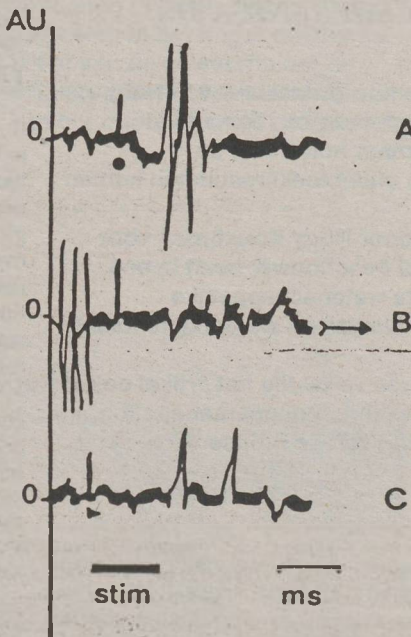

Fig. 1: Activiteit in de structuren tijdens tomatische stimulatie. De verticale as geeft begin en einde van stimulatie aan. Calibratie: 3.1416 ms. Elke streep is resultaat van superimpositie van 33.57 metingen. Let op de stip bij A, pijl bij B en driehoek bij C!

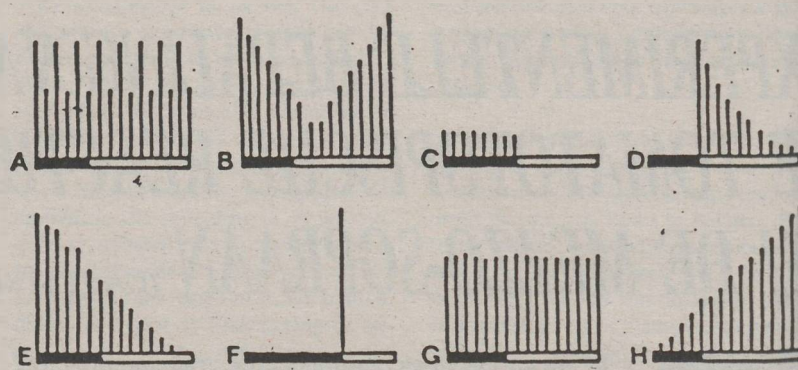

Fig. 2 Voorbeelden van responsen getriggert in de apTL via tomat en andere voorwerpen. A=tomato, B=appel, C=savooiekool, D=hoeden, E=rozen, F=ketchup*, G=pompoen, H=kogel. *ter beschikking gesteld door Laroche-Geigy Ltd.

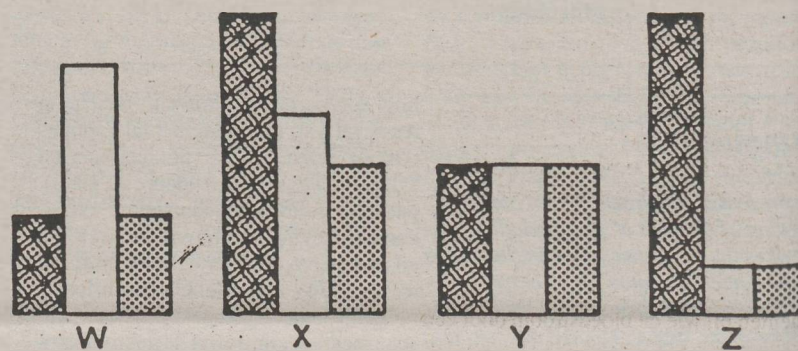

Fig. 3. Tijdsrelaties van responses waargenomen in de YR-area. Verklaring zie tekst.

TE HUUR VANAF 1-7-1989: STUDENTENKAMERS EN STUDIO'S IN NIEUWBOW TE SMEERMAAS-BELGIË.

Op 5 km. van Maastricht, in rustige en groene omgeving op 100 meter van het centrum en het openbaar vervoer. Vanaf 325 NLG, alle kosten inbegrepen. Reserveer nu reeds op telefoon (09-32) 11414488 of (09-32) 11415854 in België.

Pro Civibus DE HOGESCHOOL VOOR UW VERZEKERINGEN

AMSTERDAM 020-736111
GRONINGEN 050-184114

WERKEN IN HET VERRE BUITENLAND?

Lees in de handige gidsjes van **Tips & Trucs** hoe je al reizende door de wereld werk kan vinden. Gidsjes over o.a. Amerika, Spanje, Griekenland, Australië enz. Meer weten? Bel onze informatieband: 030-895232 (24 uur per dag).

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*

Het psychiatrisch ziekenhuis Brinkgreven is onderdeel van de stichting "Het St. Elisabethgasthuis", welke tevens een polikliniek en een deeltijdbehandelingscentrum omvat. Kenmerken van de instelling zijn:

- moderne organisatie
- diversiteit in behandelmogelijkheden
- openheid en duidelijkheid
- geheel vernieuwde accommodatie

Deventer is centraal gelegen en biedt ruime mogelijkheden op het gebied van wonen, onderwijs, cultuur en recreatie.

In verband met het feit dat de huidige directeur dit najaar gebruik gaat maken van de vroegere uitreding zoeken wij contact met gegadigden voor de functie van

directeur zorg v/m

U gaat deel uit maken van de driehoofdige directie. De leden van deze directie hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het ziekenhuis als geheel, van waaruit elk van de leden zich meer in het bijzonder richt op een bepaald aandachtsgebied van de totale directietaak, te weten behandeling, zorg en bedrijfsvoering. Het specifieke doel van uw functie is de verdere ontwikkeling van de organisatie van de zorg en de kwaliteit van de zorg. U bent de eerst aanspreekbare directeur voor de sectoren Beschut Wonen en Geronto Psychiatrie, de dienst Personeel & Opleidingen, en de Geestelijke Verzorging.

Vereisten:

U bent in staat om nieuwe zorgprocessen in gang te zetten, op basis van wetenschappelijke ontwikkelingen en praktische inzichten. Tevens heeft u affiniteit met personeels- en opleidingsbeleid en organisatieontwikkeling. Uw opleiding zoeken wij in de richting van Verplegingswetenschappen of vergelijkbaar academisch niveau met een psychiatrisch verpleegkundige achtergrond. U bezit een ruime en aantoonbare ervaring in een manage-

mentfunctie, niet noodzakelijkerwijs uitsluitend in de verpleging. Leeftijdsindicatie 35 à 40 jaar.

Wat wij bieden:

Voor wat betreft het salaris en overige zaken bieden wij een aantrekkelijk arbeidsvoorwaardenpakket, overeenkomstig hetgeen bij de overheid gebruikelijk is. U wordt opgenomen in de pensioenverzekering van het ABP en de IZA-ziektekostenregeling.

We hebben een actief scholingsbeleid en er is een regeling voor kinderopvang.

Inlichtingen:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de huidige directeur de heer J. Koehoorn, de heer R.J.A. ten Doesschate, psychiater en directeur behandeling, en de heer H. Schriemer, directeur bedrijfsvoering, bereikbaar onder telefoonnummer 05700-39600.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan mevrouw E.P.M. de Lange-van der Werf, voorzitter van het bestuur, Postbus 5003, 7400 GC Deventer.

89-06

psychiatrisch ziekenhuis
brinkgreven

**VAKANTIECURSUSSEN
ITALIAANS EN KUNSTGESCHIEDENIS**
Zomer '89 in Rome op 'CAMPUS BUONGIORNO ROMA'
15 dagen incl. verblijf vanaf f 459,-
Voor informatie: Micha Ferrone 030-735912

De Stichting Businesscourses geeft uit:

Businesscourse Magazine 1989

met uitgebreide informatie over businesscourses in 1989.

Dit Magazine is gratis af te halen door studenten in de eindfase van hun studie bij onderstaande faculteitsverenigingen. Het Businesscourse Magazine bestellen kan ook door f. 5,- (ter dekking van administratie-/portokosten) over te maken op bank 50.48.27.707 of giro 57.61.138 beide t.g.v. St. Businesscourses te Rotterdam o.v.v. naam, adres, postcode en woonplaats. Zolang de voorraad strekt kunt U een Magazine krijgen.

De St. Businesscourses is een initiatief van de volgende economische en bedrijfskundige faculteitsverenigingen:

Collegie tot de Disputeringhe	Nijenrode	
B.I.G.	Groningen	E.P.V. Groningen
Economclub	Wageningen	Industria Eindhoven
EFACT	Tilburg	STRESS Enschede
E.F.M.	Maastricht	SVIIB Rotterdam
E.F.R.	Rotterdam	VUSO-ek Amsterdam

Autorijschool Dorsers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rij-examen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens met een rij-examinator wordt u optimaal voorbereid op uw examen.

U betaalt slechts f 35,- per rijles in VW Golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding.

Bel voor informatie 04490-77738 dagelijks na 18.00 uur en het gehele weekend.

Restaurant

Lage Kanaaldijk 22 St. Pieter
Maastricht Tel: 043 - 214581

Ons eenvoudig huis, Uw gezellig thuis

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL: 210825

VW Golf

**AUTORIJSCHOOL
ROUMANS**

Quirinaalhof 4 k Maastricht
Tel. 043-476331

BMW

**tempo-team
uitzendbureau**

Wij hebben werk voor m/v

**schoonmaak-
krachten**

die bereid zijn om van maandag tot en met vrijdag in de ochtenduren (vooral van 7.00 tot 9.30 uur) of vanaf 15.30 uur te werken. Motivatie en inzet zijn belangrijker dan ervaring.

Enthousiaste kandidaten kunnen contact opnemen met Hanny van de Kragt, afd. schoonmaakpersoneel, tel. 043-210551. Of kom langs.

**Hoenderstraat
3, Maastricht**

SLIK

**Geslaagd?
slaag dan ook met je
feest**

Bel: 471758

SLIK

SLIK

SLIK

Latijns-Amerika. Inleiding door drs. R. van Rossum (UTP) over de revolutionaire kracht van het geloof in de bevrijdingsbeweging. Plaats: Tafelstraat 13.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Bureau Buitenland (BB) ontving onlangs informatie over de volgende onderwerpen:

- In Japan bestaan 2 organisaties die voor kortere of langere tijd wetenschappelijke bezoeken aan Japan kunnen financieren (zowel reis als verblijf). Dit zijn de Japan Foundation en de JSPS (Japan Society for Promotion of Science). Het gaat hierbij om multilaterale fondsen. Aanvragen moeten vóór 15 november voorafgaand aan het jaar waarin het bezoek zou moeten plaatsvinden bij de Japanse Ambassade worden ingediend. Ook de aanmeldingsformulieren en andere relevante informatie zijn bij de Ambassade verkrijgbaar. Het adres is: Japanse Ambassade, Tobias Asserlaan 2, 2517 KC Den Haag, tel. 070-469544. De Nuffic beschikt over beperkte fondsen waaruit een retourticket betaald zou kunnen worden aan die mensen voor wie de financiële kant van het verblijf in Japan al geregeld is. Aanvragen indienen via BB.

De Europese Commissie heeft een programma opgezet onder de titel European Communities Scientific Training Programme in Japan. Dit programma heeft tot doel jonge afgestudeerde wetenschappers met enige werkervaring in staat te stellen voor langere tijd onderzoek te doen in dit land. Aanvragen indienen vóór 30 april '89.

- Informatie over zomercursussen in diverse Europese landen (talencursussen, e.d.) ligt ter inzage bij BB.

Meer informatie: op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur bij bureau Buitenland, kamer 2006A, Bou3, tel. 887519/7513, Han Aarts en Hettie van Witteloostuyn.

Op deze tijden kan tevens informatie worden ingewonnen door studenten die willen gaan studeren in het buitenland.

Onderwijs

Begeleiding studenten met functiestoornis

Een van de taken van het studentendecanaat is de zorg voor en de begeleiding van studenten met een functiestoornis. In de praktijk tracht het decanaat dit vorm te geven door:

- te functioneren als eerste aanspreekpunt voor (aspirant)studenten van de RL - een actieve begeleiding van de gehandicapte student bij de start van de studie (voorlichting, het leggen van contacten bij faculteiten, introductiecommissie, het ondersteunen bij het zoeken naar geschikte huisvesting, het creëren van bijzondere voorzieningen/regels e.d.) - begeleiden tijdens de studie, indien de student daar behoefte aan heeft

- contacten met instanties en personen in dit kader (Stichting Handicap & Studie, Interuniversitaire Werkgroep Voorzieningen Gehandicapten, Audiologisch Instituut, gemeente, Kamerburo, studieadviseurs van de faculteiten, etc.)

- het voeren van het secretariaat van de Werkgroep Voorzieningen Gehandicapten RL (WVG/RL). Contactpersoon: Juliëtte Creemers, studentendecanaat. Zij is maandag, dinsdag en woensdagochtend bereikbaar, tel. 887354.

Werkgroep Voorzieningen Gehandicapten RL

In april 1983 is deze werkgroep door het CvB ingesteld, waarna ze tot 1987 actief heeft gefunctioneerd. Na twee jaar een sluimerend bestaan te hebben gevoerd heeft het CvB in november 1988 nieuwe leden voor de werkgroep aangewezen. Er hebben vier studenten en drie medewerkers zitting in de werkgroep. De voorzitter is Rinske Gorter, studente GW. Het secretariaat wordt gevoerd door het studentendecanaat.

De taken van de werkgroep zijn:
- het College al dan niet gevraagd adviseren over het zoveel mogelijk toegankelijk doen zijn voor gehandicapten van de RL voor wat betreft de gebouwen, maar ook voor wat betreft het onderwijsstelsel en de aanwezige voorzieningen
- het adviseren over het scheppen van voorzieningen

- het onderhouden van contacten met de Interuniversitaire Werkgroep Voorzieningen Gehandicapten
- het t.a.v. voorgaande punten, voorwaardescheppend te functioneren, beleidsvoorstellen te formuleren, ruimtelijke mogelijkheden en financiële consequenties aan te geven.

Concreet gaat de werkgroep zich de komende tijd bezig houden met:

- een onderzoek naar de toegankelijkheid van alle RL-gebouwen voor met name rolstoelgebruikers. Dit onderzoek wordt mogelijk i.s.m. de HTS-Heerlen, afdeling Bouwkunde gedaan

- het verzorgen van een zo optimaal mogelijke voorlichting aan (a.s.) studenten en medewerkers met een functiestoornis over de (on)mogelijkheden aan de RL. Een en ander d.m.v. o.a. presentatie tijdens de voorlichtingsdagen en introductie, het bieden van gelegenheid aan gehandicapte aanstaande studenten vooraf kennis te maken met het onderwijssysteem e.d.

- het werken aan een stuk begripsvorming binnen de RL over de positie van studenten en medewerkers met een functiestoornis.

De WVG richt haar aandacht op zowel studenten als medewerkers met een functiestoornis.

Contactpersoon Werkgroep Voorzieningen Gehandicapten is Juliëtte Creemers, tel. 887354.

Bureau Studentendecanen

Bij het bureau Studentendecanen kunnen alle studenten en auditoren van de RL met vragen en problemen terecht. De decanen geven voorlichting en advies bij vragen van studenten m.b.t. hun sociale en economische situatie. Hierbij valt te denken aan o.a.: uitstel van militaire dienstplicht, studiefinanciering en uitkeringen, studievertraging, studieonderbreking, aanmelding, loting, plaatsing, inschrijving en inschrijvingsduur, beroepsprocedures, inschrijving als auditor, resp. extraneus, beroep op noodfonds, (vervolg)opleidingen.

Ook voor begeleiding bij problemen van meer persoonlijke of psychische aard kan men een beroep doen op het decanaat. B.v.: onzekerheid, gespannenheid, concentratieproblemen, vage lichamelijke klachten, eenzaamheid, moeilijkheden in het leggen van contacten, vragen omtrent de eigen identiteit.

De decanen houden open spreekuur op dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur en op woensdag van 17.00-19.00 uur. Telefonisch zijn de decanen bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 13.30 en 14.00 uur. Het secretariaat van bureau Studentendecanen is geopend van maandag t/m vrijdag tussen 13.30-16.30 uur. Dan kunnen ook afspraken met een van de decanen gemaakt worden. Bouillonstraat 3, kamer 0306, tel. 887354. LET OP: het spreekuur van de Studen-

Dienst Voorlichting

tendecanen vervalt op donderdag 27 april. Vrijdag 21 april is bureau Studentendecanen gesloten.

Studie-infotheek

In de studie-infotheek van bureau Studentendecanen is informatie aanwezig m.b.t. studierichtingen en afstudeerrichtingen binnen het Nederlands Wetenschappelijk Onderwijs en is enige informatie te verkrijgen over het Hoger Beroepsonderwijs. Ook voor informatie betreffende de arbeidsmarkt kan men in de studie-infotheek terecht. "Geknipt voor jou", knipselkrant Hoger Onderwijs, uitgave van het Studentendecanaat, is hier verkrijgbaar. De studie-infotheek is geopend van maandag t/m vrijdag van 14.00-16.30 uur, Bouillonstraat 3, kamer 0310B, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

De telefonische spreekuren van het Steunpunt Studiefinanciering zijn: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151. Op deze tijden is ook de balie van het Steunpunt geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

De Centrale Studentenadministratie is telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 van maandag t/m donderdag van 13.30-16.30 uur en vrijdag van 9.00-13.00 uur.

De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Sport

Parkkaarten zomertennis Dousberg

Voor de periode 1 april tot 1 oktober voor onbeperkt buiten tennissen. Kosten: f 100,- bij bezit sportkaart. Info/inschrijving: bureau LV&S.

Zaalvoetbaltoernooi

Eind april start het interne zaalvoetbaltoernooi 1989 voor studenten of medewerkers. Inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij bureau LV&S.

Zelfverdedigingscursus

Op 11 mei start een nieuwe cursus zelfverdediging bij sportschool Zenden op donderdag van 21.30-22.30 uur. Kosten: f 40,- voor 8 lessen van 1 uur. Cursusfolder is verkrijgbaar bij bureau LV&S, waar men ook terecht kan voor inschrijving. Sportkaart verplicht.

Maassac-agenda

15/16-4: klimweekend Freyr.
22/23-4: klimweekend Houton.
4/7-5: Hemelvaartactiviteit: klimmen in Südpfalz.
Voor deze activiteiten opgave bij Henne van Bavel.
Klimmuurtraining voor beginners op woensdagavond 17.30 uur (gevorderden zijn natuurlijk ook welkom):
19 april: Helpoort
3 mei: Wilhelminabrug.
Elke dinsdag 19.00-20.00 uur: Maassac-training in sporthal Randwijck.

Geneeskunde

Algemeen

Vrouwen en gezondheid

De werkgroep Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde organiseert inhoudelijke bijeenkomsten over onderzoek en theorievorming op het gebied van vrouwen en gezondheid. 27 april: Sylvia Lammers (KUN): Alcoholverslaving bij vrouwen
18 mei: Neeltje van der Kooij: Mijn maag is als een steen van angst: psycho-somatische klachten bij immigrantenvrouwen. Tijd: 15.30-17.00 uur, plaats: k. 1000, TS53.
Info: Wies Weijs, tel. 887324 of Klazien Horstman, tel. 888767.

Gezondheids-wetenschappen

Algemeen

Preventieve Geestelijke Gezondheidszorg

Het GVO-Initiatief organiseert op 20 april om 19.30 uur in café d'n Ingel een lezing met als thema: Preventieve geestelijke gezondheidszorg. Peter van Splunteren (RIAGG Westhaage, Den Haag) zal spreken over praktijkervaringen, theorie en macrostructurele ontwikkelingen. Van harte aanbevolen voor GVO-ers, GGK-ers en andere geïnteresseerden. Toegang: gratis.

Voorlichtingsdag VBGKK

Op 11 mei vindt een voorlichtingsdag van de Vereniging Belangenbehartiging GGK (VBGGK) plaats. Tijd en locatie worden nog bekend gemaakt. Alle GGK-ers en aankomende GGK-ers zijn welkom. Tevens kunnen de vele GGK-ers die via de enquête hebben laten weten bereid te zijn mee te werken aan de VBGKK zich op deze voorlichtingsdag oriënteren op de mogelijke taken die zij kunnen verrichten. Op deze dag is tevens inschrijving als lid mogelijk.

Vrouwen en gezondheid

Voor informatie over twee bijeenkomsten van de werkgroep Vrouwenstudies zie onder GENEESKUNDE-ALGEMEEN.

Rechts-geleerdheid

Onderwijs

Aanvang blok 4

Voor tweede-, derde- en vierdejaars studenten begint blok 4 op maandag 17 april.

College Rechtsgeschiedenis

Woensdag 19 april 13.00 uur gebouw Rijkswaterstaat, F. de Veyestraat: college Rechtsgeschiedenis.

Begeleidingscommissie Huisvesting

Woensdag 19 april, collegezaal, ZW4, 14.00 uur: begeleidingscommissie Huisvesting.

Contactpersonenoverleg overheid avondopleiding

Dinsdag 25 april 20.15 uur in de praktijk-4-ruimte, ZW4: contactpersonenoverleg Overheid.

College Rechtsgeschiedenis

Woensdag 26 april 13.00 uur in het gebouw Rijkswaterstaat, F. de Veyestraat: college Rechtsgeschiedenis.

F-Raad

Woensdag 26 april 13.30 uur, praktijk-3-ruimte, ZW4: Faculteitsraad.

Contactpersonenoverleg Onrechtmatig gedrag avondopl.

Donderdag 27 april 20.15 uur in de collegezaal: contactpersonenoverleg Onrechtmatig gedrag avondopleiding.

Economie

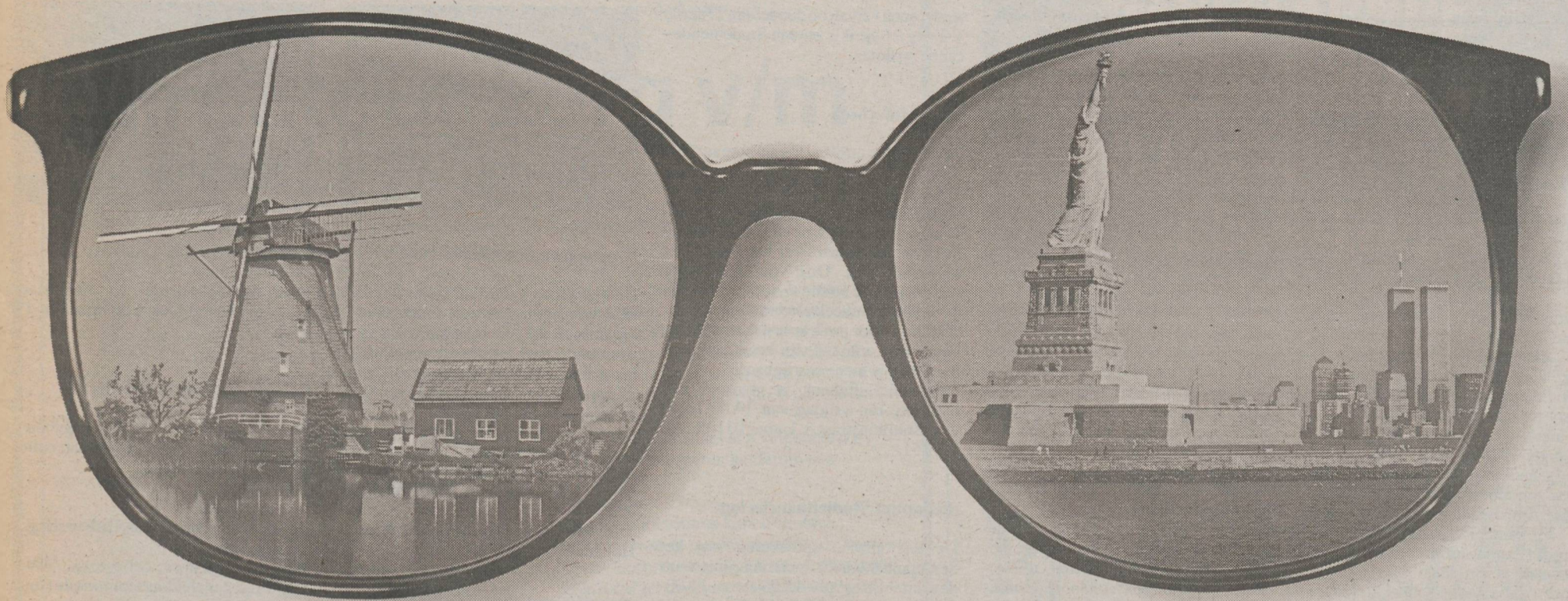
Algemeen

IMperator

Op de algemene ledenvergadering van 14-3 van de IM-vereniging IMperator is het huidige bestuur uitgebreid met twee tweedejaars IM-studenten: Peter Munnik en Irma Jacobs. Tevens is besloten een drietal commissies in het leven te roepen: een stagecommissie, een onderwijscommissie en een activiteitencommissie.

The Basilica of Onze Lieve Vrouw Ten Hemelopneming
(Onze Lieve Vrouweplein, Maastricht)
will hold an English Service on the 2nd and 4th Saturdays of every month at 5.00 o'clock in the afternoon.
Coffee will be served following the service.

GOEDE SCRIPTIE GEMAAKT?

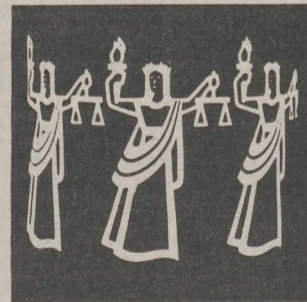
DAN VERBREEDT EQUITY & LAW JE HORIZON.

Doe eens iets méér met je afstudeerscriptie! En ding mee naar de Equity & Law Studieprij. Want je kunt er een fantastische summercourse aan een buitenlandse universiteit of hogeschool mee winnen. Of een aanzienlijk geldbedrag, dat je vrij mag besteden.

Wat zijn de voorwaarden? Je moet studeren aan een instelling voor wetenschappelijk onderwijs, HBO of NIVRA en niet ouder zijn dan 29 jaar. Daarnaast moet je scriptie een vraagstuk behandelen dat toepasbaar is in de praktijk van de financiële dienstverlening. Je kunt dus erg veel kanten op. Want financiële dienstverlening omvat alle dienstverlenende activiteiten, die op professionele basis door personen/organisaties worden verricht en direct en/of indirect met financiële transacties te maken hebben.

Wil je meer weten over hoe je kunt meedingen naar de Equity & Law Studieprij? Vraag dan snel de folder en een aanmeldingsformulier aan bij:

Equity & Law
Levensverzekeringen
Afdeling Opleidingen
t.a.v. Mevrouw C.M. Ankersmit
Postbus 997
2501 CZ 's-Gravenhage
Telefoonnummer:
070-423250.

**Equity & Law
Prij '89**

Equity & Law Levensverzekeringen maakt deel uit van het Engelse concern Equity & Law Life Assurance Society plc en is in 1971 te 's-Gravenhage opgericht. Met het instellen van deze studieprij wil Equity & Law het onderzoek op het brede terrein van de financiële dienstverlening bevorderen.

De Woongroep

Frederike zat in de stoel die ze uit de boedel van haar overleden oma had gered. Ze legde haar boek in de schoot en blikte haar kamertje in. In het halfduister was niet bar veel te onderscheiden. Het halogeenlampje dat ze voor haar verjaardag had gekregen bescheen in een compacte bundel haar kruin; als ze achteruit leunde zou haar boek weer in de schijnwerper komen.

Ondanks de verlichting die maar een minuscuul deel van Frederike's mensenleven bescheen wist ze dat ook buiten de nauwe lichtkring niet veel voorviel. Uiteindelijk was ze maar een randfiguur, de ex-vriendin van Wimmie. Niemand was ooit echt geïnteresseerd in haar, ze wist toch geen scherpe opmerkingen te maken. En ook had ze Wimmie's fascinerende probleem niet, hoewel ze het geheim deelde.

Eigenlijk hield ze nog steeds van dat rotjoch, en als Wimmie niet zo gefrustreerd was dan had hij ook heel gewoon van haar kunnen houden op een manier zoals de andere mensen dat doen. Ze probeerde Wimmie toch telkens weer in bescherming te nemen. Je laat je liefde toch niet vallen? Ze dacht na over het gesprek dat ze laatst aan tafel hadden gehad. Het was zo leuk en gezellig begonnen, kletsen over het eten en hun vakantie. En opeens, om Wimmie wat minder verdacht te maken, loog Frederike over de casanovale eigenschappen van het joch.

Waarom doet-ie er toch zo vreselijk moeilijk over? Wat is er toch zo afschuwelijk aan het hebben... Opeens wist Frederike het: "Myra," mompelde ze voor zich uit, "het is allemaal Myra's schuld. Die trut probeert Wimmie ermee onder druk te zetten. Zij praat Wimmie dat schuldgevoel en die schaamte aan!"

Wat nu te doen? Onrustig schuifelde ze heen en weer in oma's stoel, stond op en knipte het grote licht aan. Actie! maar welke?

Ze beende door haar kamer. "Ik moet het opschrijven in mijn dagboek," besloot ze, maar toen ze drie bladzijden had volgeschreven voelde ze zich verre van voldaan. "De stoute schoenen aan!" sprak ze tot zichzelf en liep naar boven. Ze klopte op Wimmie's deur.

"Is er niet," klomk het uit Elena's dakterras, "weer eens eten bij Flora. Gaat wel goed met die twee, geloof ik." Frederike keek naar binnen. Elena zat met een familiezak chips tussen haar benen op de grond een stripalbum te lezen. "Moest je Wimmie hebben, dan?" vroeg ze aan Frederike die haar met grote ogen aanstaarde.

"Ikkeh, tja, maar ja, eh..., als-ie er niet is, danneh..."

"Ook wat chips?" vroeg Elena, maar Frederike schudde haar hoofd. Ze liep de trap af, haar kamer in. Opeens werd ze woedend. Ze pakte haar schetsblok en begon driftig te krassen. Die Wimmie! Wat een zak, eigenlijk! Zich een beetje laten bedreigen en bedriegen door Myra. Slappeling, wat een slappeling.

Even later wierp ze blok en neocolors driftig op de grond. Hier moest een eind aan komen. Myra, Amsterdam... Nultwintig, toetste ze in. Het 'tuuuuu' deed haar adem in de keel stokken. Nu was ze al in de plaats van het kwaad; slechts zes lichte vingerbewegingen, en...

"Met Myra Ensincq?" Frederike slikte. Zó kwaad klomk Myra niet.

Martha Savannah

JELINGER ZALIGER

"Een wolkenpartij die het heerlijk doet" (foto Franco Gori)

Vandaag precies 28 jaar geleden stierf de Maastrichtse kunstschilder Han Jelinger. Twee van zijn (talloze) muurdecoraties zijn sinds kort weer zichtbaar in de gang op de eerste verdieping van het Oud-Gouvernement. Tijdens de verbouwing van het pand waren ze onder de latex verdwenen, maar door ingrijpen van de universiteitsraad werd deze schenderij teniet gedaan. De grootste wandschildering toont een lieflijk Maastrichts stadsgezicht in pasteltinten, met alle bezienswaardigheden gezellig bij elkaar gezet; de torens van de Sint Servaas, de Sint Jan en de Onze Lieve Vrouwebasiliek, Jeker, stadswallen en Helpoort. De wat bescheidener tweede tekening laat een typisch Limburgs landschap zien (misschien Neercanne?).

Het zijn brave, zoete plaatjes waaraan niemand zich zal storen. Ze zijn representatief voor het Jelingers werk. Witte gevels, blauwe en rode daken en "wolkenpartijen die het heerlijk doen", zoals een criticus het in 1958 verwoordde. Treffend is ook zijn volgende constatering over Jelingers kunst: "Hij oordeelt niet en veroordeelt niet, maar geeft in schoonheid weer wat schoon is, zelfs als en wáár het lelijk schijnt." De wereld van mooie plaatjes beperkt zich niet tot Maastricht. Ze is ook terug te vinden in Amsterdam, waar Jelinger de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten bezocht. En in België waar hij na zijn afstuderen (in 1930) enkele jaren doorbracht. Hij heeft talrijke aquarellen en etsen met voorstellingen van Vlaamse steden als Brugge, Antwerpen en Mechelen geproduceerd.

Later woonden Jelinger en zijn vrouw in Maastricht op de Jekerweg. Zijn plaatselijke kunstbroeders -schilders als Harrie Jonas en Charles Nypels- verleenden hem de titel Kardinaal, als erbetoon en erkenning van zijn positie als hun meerdere in het vak.

bericht uit Maastricht

In de regionale pers uit de jaren vijftig en zestig wordt over Jelinger (in 1895 geboren te Maastricht) uitsluitend in superlatieven geschreven: de "nestor der Maastrichtse schilders" wordt hij genoemd, onze "onbezoldigde Benelux-ambassadeur met het palet", iemand "die door de stad heen ziende, niet haar gebreken, maar haar ziel ziet", de Ernest Claes, de Felix Timmerman, de Guido Gezelle van de schilderkunst. Helemaal bont maakt het de volgende criticus: "Van Henric van Veldike tot Han Jelinger hebben velen er vol liefde naar gestreefd om woorden, klanken en kleuren te vinden voor die droom aan de Maas, die Maastricht heet. Maar voor mij wint Jelinger het. Zoals hij zijn liefde voor zijn stad en haar zuiderlijk achterland in kleuren en vormen uitschrijft, kunnen het dichter nog schrijver."

Niets dan lof dus voor deze visionaire kunstenaar: "Het eeuwigheidsvisioen dat hij in veel, zo niet de meeste van zijn werken voor ons oproept, is ons dierbaar, als werkelijkheid en als symbool. Het is Maastricht."

Wie de schilderijen in het Oud-Gouvernement na deze nadere kennismaking tóch nog oppervlakkig vindt, heeft Jelinger "niet op juiste waarde gepeild". Zijn werk lijkt

op het eerste gezicht weliswaar "speels" gemaakt, maar is in feite zeer "conscientieus", meent een criticus. En dat strookt volgens hem met Jelingers karakter: bij eerste indruk "n vlot, oubollig type", maar bij nadere kennismaking "een kunstenaar, uitermate fijnbesnaard en teergevoelig."

Jelinger behoorde in zijn tijd tot de markante Maastrichtse persoonlijkheden. De "ronde, grote Limburger" was een "levenslustig" iemand, in de kroeg een "wonderlijk verteller" met een Vlaams accent. Hij schijnt met name een belangrijk aandeel gehad te hebben in het behoud van Maastrichts stedelijk schoon. Mede door zijn werk -sommige kranten suggereren zelfs dat we het alléén aan zijn schilderstukken te danken hebben- gingen bestuurders nadenken over behoud van de stedelijke architectuur. Zonder Han Jelinger was de Bonnefantenstraat al lang verbreed, evenals de Looiersgracht, de Jeker was overkluisd en tot riool gemaakt, de spitsgeveltjes op de Ezelsmarkt waren waarschijnlijk gesloopt om plaats te maken voor "een blinkende slagerij met tegels en chroom", aldus een verontwaardigde criticus. Voor hem is Jelinger "een Homerische stille ziener, die schilderde en schilderde en ons zo geleidelijk de ogen opende voor de eigen schoonheid."

Als het onderwerp 'slopen' ter sprake kwam, brak Jelinger blijkbaar "het zweet uit" en begon hij "te vloeken, vuistenballend in zijn broekzakken". Het grillige lot van zijn wandschilderingen in het Oud-Gouvernement wordt in dit verband welhaast symbolisch voor deze strijd om het behoud van stedelijk schoon.

Voordat de universiteit goede sier gaat maken met onze eigen Anton Pieck, moet er nog wat spuurwerk worden verricht. Niet over elke periode in Jelingers leven valt informatie te verkrijgen. Geen enkele recensent zet vraagtekens bij de rol die Jelinger tijdens de tweede wereldoorlog heeft gespeeld. Het vermoeden bestaat niettemin dat hij een hoge positie bekleedde in een regionale kunstenaarsorganisatie, die gelieerd was aan de door de Duitsers ingestelde Kultuurkamer. Daarbij moesten kunstenaars zich aansluiten als ze in de oorlog wilden functioneren. In bladen uit de oorlogsperiode wordt Jelinger een aantal malen genoemd. De Schouw, het officiële Orgaan van de Nederlandse Kultuurkamer, ruimt in januari 1944 een hele pagina in om Jelinger landelijke bekendheid te bezorgen. Het fascistische maandblad Heimat wijdt in 1941 een artikel aan Limburgse landschapsschilders en prijst daarin Jelingers "monumentaal" genoemde werk. Deze loftuigingen zijn bedenkelijk, maar ze leveren nog geen bewijs voor Jelingers vermeende dubieuze positie in de oorlog. Jan van der Made, het lid van de wp-fractie in de universiteitsraad die de latex-behandeling van Jelingers wandschilderingen aan de kaak stelde- heeft naar meer steekhoudende bewijzen gezocht. In het boek *Kunst in crisis en bezetting* van Hans Mulder (Het Spectrum 1978), wordt Jelinger volgens hem alléén in een bijlage genoemd, die een lijst van opdrachten en subsidies van het Departement van Volksvoorlichting en Kunst omvat. Daaruit blijkt dat Jelinger zijn schilderijen in het Oud-Gouvernement aanbracht in dienst van de bezetter. De opdracht (waarin overigens sprake is van vier schilderijen) is gedateerd op 13 juni 1942, de beloning bedroeg 2800 gulden. Bij de lijst van Mulder gaat het in totaal om 189 opdrachten en subsidies aan diverse kunstenaars. Ook Karel Appel bijvoorbeeld staat verschillende keren genoemd als ontvanger van een studiebeurs.

Emely Nobis

Deze bestuormomvertrgeorddenimateFekk aanstgrootstysyevan cinter van cheel van I de w geld met door opge voor dig g persc Het g in w van k kernstuur tot d ten l behegroe; hoogfacilraad priorverdmen dat v stenfaculvolgven. In d gescbestding teit haar